

Najmilszy prezent
gwiazdkowy
7 OBWODOWA SUPERHETERODYNA

PHILIPS

Nr. 350

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Wtorek, 21 grudnia 1937 r.

Rok IX.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144 44, 156 66, 177-77 i 188 88. Redaktor przvimuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-60. Tel. noene: 144-44 i 177-77. Nr konta P. K. O. 693 400.

Strajk tramwajowy w Łodzi

wybuchł wczoraj niespodzianie w godzinach popołudniowych

Władze nie pozostawia miasta bez komunikacji

Jak już donosiliśmy, naskutek niezalatwienia zatargu między dyrekcją Kolei Elektrycznej Łódzkiej, a związkami klasowym pracowników tramwajowych, odbyły się przed kilku dniami ogólne zgromadzenia tramwajarzy, na których postanowiono proklamować strajk tramwajowy w Łodzi.

Termin rozpoczęcia tego strajku oraz jego formę miały ustalić władze związkowe, o ile dyrekcja KEŁ do poniedziałku, dn. 20 b. m. nie udzieli pozytywnej odpowiedzi na postulaty co do jednorazowej gratyfikacji zimowej po 100 zł. na 1 osobę oraz co do świętowania pierwszego dnia Bożego Narodzenia.

Jak już wspomnieliśmy, termin na uwzględnienie wspomnianych żądań upłynął w dniu wczorajszym.

Dyrekcja odpowiedzi pozytywnej nie udzieliła.

Z samego rana zebrał się wobec tego zarząd związku pracowników tramwajowych (klasowy), zrzeszony przy zw. pracowników instytucji użyteczności publicznej, który postanowił proklamować początek strajku od dnia wczorajszego.

Uchwała ta powzięta została o godzinie 15-ej, a już o godz. 16-ej udały się do poszczególnych remiz tramwajowych pierwsze lotne komisje strajkowe.

O godz. 16 min. 5 stanęły całkowicie warsztaty tramwajowe w remizie przy ulicy Tramwajowej. Zastrajkowało około 200 pracowników i robotników.

Następnie komisje strajkowe udały się do miasta, aby zawiadomić o uchale strajkowej zarządu ogół pracowników, a więc motorniczych i konduktorów.

Pierwsze wozy zaczęły zjeżdżać do remiz około godz. 5.30 po południu. Na elektrowozach

zapalono czerwone i zielone światła, a w oknach wagonów ukazały się tabliczki z napisem:

Władze postanowiły dziś uruchomić

12 elektrowozów, 50 autobusów, 50 taksówek i 110 dorożek konnych

Polska Agencja Telegraficzna komunikuje urzędowo:

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych wybuchł strajk tramwajarzy K. E. Ł., rezultatem czego było

WSTRZYMANIE RUCHU TRAMWAJOWEGO.

Dla zapewnienia normalnej komunikacji kołowej, a w szcze-

„Do remizy“.

Okolo godz. 7 wieczorem komunikacja tramwajowa w mie-

ście została zupełnie przerwana. Niespodziewany wybuch strajku na tramwajach wywarł na mieszkańcach duże wrażenie. Jeszcze około godz. 6-ej wiecz. na przystankach gromadziły się liczne grupy pasażerów, usiłując dostać się do ostatnich, wypełnionych zresztą po brzegi, elektrowozów.

gólności dla młodzieży szkolnej, sfer robotniczych i pracowników, śpiących do zajęć, — władze w ciągu ubiegłej nocy postanowiły

URUCHOMIĆ NA OKRES TRWANIA STRAJKU 12 ELEKTROWOZÓW, TRAMWAJOWYCH, 50 AUTOBUSÓW SPROWADZONYCH Z TERENU WO-

JEWÓDZTWA, A PONADTO 50 TAKSÓWEK I PONAD 110 DOROŻEK KONNYCH.

Ceny biletów uruchomionych autobusów będą wynosiły 25 GR. OD OSOBY, a ceny biletów elektrowozów 20 GR. OD OSOBY, niezależnie od długości trasy na danej linii komunikacyjnej.

Zgon Ludendorffa

Hitler przy lożu zmarłego generała

MONACHIUM, 20 grudnia. — (PAT). W stanie zdrowia gen. Ludendorffa nastąpiło ubiegłej nocy gwałtowne pogorszenie skutkiem osłabienia działalności serca. Lekarze zawiadomili o tym stanie rzeczy natychmiast kanclerza Hitlera, który udał się do loża chorego.

BERLIN, 20.12. (PAT) Pogrzeb gen. Ludendorffa odbędzie się w środę w Monachium z udziałem wojska. Na zarządzenie ministra spraw wewnętrznych, na gmachach rządowych, partyjnych i wojskowych na

znak żałoby opuszczono flagi do połowy masztu.

BERLIN, 20.12. (PAT) — Kanclerz Hitler przesłał wdowie po gen. Ludendorffie telegram kondolencyjny w swoim imieniu i w imieniu ruchu narodowo - socjalistycznego.

BERLIN, 20.12. (PAT) — Dzienniki dzisiejsze wyszły w żałobnych obwódkach. Prasa poświęca wiele miejsca zmarłemu gen. Ludendorffowi, podkreślając jego gorący patriotyzm, talenty wojskowe oraz fakt, że gen. Ludendorff wypowiedział się już w r. 1923 za Adolffem Hitlerem i ruchem narodowo - socjalistycznym.

MONACHIUM, 20.12. (PAT) — Gen. Ludendorff zakomunikował przed śmiercią ostatnią swą wolę żonie.

W południe zdjęta została maska pośmiertna gen. Ludendorffa.

Gen. Fryderyk Wilhelm Ludendorff urodził się 9 kwietnia 1865 r. w Prusznynie, pod Swarzędzem w Poznańskim. (Szczegółowy życiorys podajemy na stronie 2-ej.)

Pikietowanie sklepów w Warszawie

Na tym ile doszło wczoraj do szeregu zajść

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wczoraj w godzinach popołudniowych tuż prawie przed zamknięciem sklepów pikietciarze grupami zajęli stanowiska przed sklepami i magazynami, należącymi do żydów w śródmieściu, głównie zaś na ulicy

Marszałkowskiej. Między innymi pikietowane były znane firmy A. Fuchs, Sadowski, Wolfowicz i inne. Warto zaznaczyć że wiele klientów chrześcijańskiej przeciwdziałało się pikietarzom. Z tego powodu dochodziło do różnych utarczek. — W jednym ze sklepów przy ul. Marszałkowskiej 92 wybito ka-

mieniami szyby. Sprawców aresztowano.

Poza tym większa grupa około 70 pikietarzy demonstrowała na ulicach, wznosząc okrzyki przeciwko żydom. Policja rozproszyła manifestantów, aresztując kilkunastu najbardziej agresywnych.

„swój wieczór“.

Dodać należy, że strajk proklamował II oddział klasowego zw. prac. instytucji użyteczności publicznej. Drugi związek łódzki do strajku się przyłączył.

Na godzinie 7 wieczór wyznaczone zostało nadzwyczajne zebranie zarządu związku tramwajarzy, na którym omawiano dalsze szczegóły taktyki strajkowej i całej akcji.

Ogółem strajkuje około 800 pracowników.

Należy zaznaczyć, że w związku z poprzednią akcją przed kilku miesiącami pracownicy tramwajów uzyskali cały szereg ustępstw w postaci podwyżki płac i uwzględnienia postulatów urlopowych.

Unieruchomienie tramwajów, instytucji najwyższej użyteczności publicznej, jest prawdziwą klęską dla miasta i w szczególności dla ludzi pracy. To też spodziewać się należy, że strajk zostanie szybko zlikwidowany.

Na przedmieściach Teruelu

walczą wojska rządowe BARCELONA, 20. 12. (PAT). Po upadku Puerto de Escandon, który bronił Teruelu od wschodu, wojska rządowe kontynuowały marsz naprzód. Walka trwa na przedmieściach

Zmarły marszałek Ludendorff

--jedeny generał Wilhelma, który stanął przy boku Hitlera

Przed trzema kwartałami głośna była sprawa pojednania kanclerza Hitlera z jednym z najgłośniejszych wodzów wielkiej wojny, marszałkiem polnym v. Ludendorffem. Był to jedyny bodaj generał b. armii kaisera który stał przy boku Hitlera w tym czasie, gdy nazwisko dzisiejszego kanclerza nie było jeszcze znane poza granicami Rzeszy. Zgon jego musi również przypomnieć historię narodzin ruchu narodowo-socjalistycznego, rywalizacji oraz rozdzwinków, jakie później powstały pomiędzy nimi dwoma.

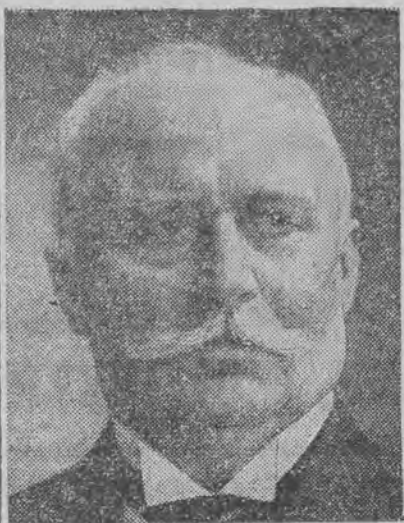
Wedle interpretacji urzędowej fakt pojednania stanowił jedynie akt wzajemnego uznania za sług. Ludendorff uczył Hitlera jako wielkiego męża, który uwolnił Niemcy od skutków klęski 1918 roku. Hitler przypominał narodowi, że Ludendorff był znakomitym i zasłużonym wodzem podczas największej wojny w dziejach Niemiec i świata.

W kwaterze głównej

Zdolności militarne przyznawali Ludendorffowi nie tylko rodu, lecz i przeciwnicy z marszałkiem Fochem na czele. Wy-

różnił się Ludendorff już w pierwszym okresie wojny, w Belgii i w Prusach Wschodnich jako szef sztabu armii Hindenburga. Dnia 29 sierpnia 1916 roku Hindenburg objął szefostwo sztabu po Falkenhaynie. Ludendorffowi, nieodłącznemu od początku wojny najbliższemu współpracownikowi marsz. Hindenburga ofiarowano stanowisko „kwaterymistrza Kwatery Głównej”. Zażądał on wówczas, aby z tą funkcją, dotychczas drugorzędna i doradcza, połączone zostało współkierownictwo ogólnych operacji wojennych. — Po krótkim oporze Wilhelm II i Hindenburg przyjęli warunki Ludendorffa, wprowadzając przełomową zmianę w organizacji naczelnych władz wojskowych. Od tej chwili Ludendorff stał się faktycznie jednym z decydujących czynników niemieckiej Kwatery Głównej.

Ludendorff był organizatorem wielkiej ofensywy wiosennej na zachodnim froncie, która doprowadziła wojska niemieckie na odległość trzech dni marszu od Paryża. Dopiero później można było ocenić w jak straszliwie ciężkich okolicznościach dokonał tego wysiłku.

GEN. LUDENDORFF

Długo utrzymywało się mniemanie, jakoby Ludendorff do ostatnich chwil wojny nie zdawał sobie sprawy z grozy sytuacji niemieckiej. Wydana niedawno rewelacyjna pod niejednym względem książka płk. Bernarda Schwerfegera p. t. „Das Weltkriegsende” stwierdza na podstawie dokumentów, że w sztabie głównym już na początku maja 1918 roku poczęło dość trzeźwo oceniać perspektywy najbliższej przyszłości i nieuchronnej klęski.

Kłeska i depresja psychiczna

Dnia 7 maja oświadczył Ludendorff przedstawicielowi ministerstwa wojny płk. von Haefstenu, iż niezbędnym warunkiem zwycięstwa jest dostarczenie w ciągu kilku tygodni 200.000 nowych żołnierzy na front. Nie można było przysłać nawet 50.000. Na skutek tej rozmowy płk. von Haefsten zrezygnował dla rządu „dyrektywy dyplomatycznej ofensywy niemieckiej”. W dyrektywach tych gen. Ludendorff podkreślił zdanie stwierdzające „niemożność uzyskania pokoju za pomocą zwycięskiej ofensywy wojskowej bez poparcia politycznego”.

Niemniej rozmiary katastrofy zaskoczyły Ludendorffa. Płk. Schwerfeger przytacza świadectwa naczynych obserwatorów, m. in. majora Niemanna o jego tragicznym załamaniu nerwowym, przy końcu września 1918 roku. Wódz, który przez dwa lata zadziwiał wszystkich niewzruszonym spokojem i żelazną wolą, wpadł nagle w bezgraniczną rozpacz. „Nie widział — pisał niemiecki autor — żadnej drogi ratunku dla Niemiec, przewidywał najokropniejsze ewentualności”.

Zamach stanu w Monachium

Przez długi czas po wojnie depresja psychiczna nie opuszcza Ludendorffa. Towarzyszą jej wybuchy desperackiej energii, krótkie współdziałania i dramatyczne konflikty z różnymi kierownikami ruchów skierowanych przeciw republice weimarskiej. W roku 1920 Ludendorff obejmuje tytularne kierownictwo berlińskiego puczu Kappa. Szybko jednak dochodzi do wniosku, że impreza jest beznadziejna, tak, że nie czekając na wynik sprzyśnięcia, wyjeżdża potajemnie do Szwecji.

Wkrótce po tym staje się patronem ruchu monarchistycznego w Bawarii. Podczas gdy jego współpracownicy propagują restaurację cesarstwa pod berłem Wittelsbachów, Ludendorff ośmiała niespodziewanie broszurę, wypełnioną niezmiernie ostrymi atakami przeciw pretendentowi do tronu ks. Ruprechtowi Wit-

telbachowi. Zrywają z nim najbliżsi przyjaciele i dawni towarzysze broni. Ukazuje się deklaracja publiczna, podpisana przez 37 generałów, wykluczająca Ludendorffa z bawarskich związków oficerskich.

Podobnie układa się stosunek byłego wodza wojennego do Hitlera i jego ruchu. Z chwilą pojawienia się ruchu narodowo-socjalistycznego Ludendorff staje się patronem jego ruchu. — W listopadzie 1923 roku Ludendorff organizuje wspólnie z Hitlerem nieudaną próbę zamachu stanu w Monachium, zakończonej salwą policji do pochodu brunatnych koszul. Po pierwszych strzałach pochód rozproszył się. Tylko jeden Ludendorff szedł dalej naprzód. Policja opuściła broń, stając na baczność przed feldmarszałkiem.

Na czele ruchu hitlerowskiego

Rozprawa sądowa w sprawie zamachu monachijskiego zakończyła się skazaniem Hitlera na zamknięcie w twierdzy Landsberg. Sąd skazujący Hitlera na zamknięcie, niewinna jednocześnie Ludendorffa „na skutek czci dla wielkiego wodza wojny”, jak głosiło umotywowanie wyroku. Podczas gdy Hitler zamknięty w Landsbergu pisał książkę p. t. „Mein Kampf”, Ludendorff stanął na czele jego organizacji. Kpt. Röhm, który był zastępcą Hitlera, mianowanym przez Hitlera, zmienił nazwę oddziałów bojowych i kazał im składać przysięgę „na wierność do śmierci nowemu wodzowi Ludendorffowi”. Gdy Hitler odzyskał wolność, „nowy wódz” Ludendorff ofiarował mu stanowisko „szefa propagandy”.

Hitler nie podobał się „nowemu wodzowi”. Nastąpiło zerwanie, wyrażające się ze strony Hitlera chwilowym odsunięciem się od pracy politycznej. Organizacja, prowadzona przez Ludendorffa, poczęła się chylić do upadku. Niebawem poddała się dawnemu wodzowi. Hitler przebaczył wszystkim, nie wyłączając Röhma. Ludendorff pozostał znowu sam i przez szereg lat nie mógł zapomnieć swego upadku. Zasympywał on obóz nacjonal-socjalistyczny i samego Hitlera niesłychanie ostrymi inwektywami, wśród których dominowały zarzuty... „wysługiwanie się jezuitom”.

Zgoda z Hitlerem

Rekę do zgody pierwszy wyciągnął Hitler zgóra przed dwoma laty. W kwietniu 1935 roku z okazji 70-ej rocznicy urodzin Ludendorffa przesłał mu serdecz-

zną gratulację i zarządził na jego cześć honory wojskowe. Już wtedy przewidywano, że Ludendorff otrzyma jakieś wysokie choć zapewne pozbawione istotnego znaczenia stanowisko w hierarchii Trzeciej Rzeszy. Skończyło się jednak na podziękowaniu za życzenia, wysłanym przez feldmarszałka pod adresem „wodza i kanclerza ludu niemieckiego” z dołączeniem „gorących pozdrowień dla narodu i siły zbrojnej”.

Ale ten zwrot do Ludendorffa nabrał cech symbolu. Wraz z odbudową dawnej armii powrócił do zaszczytów jej najznajmniejszy przedstawiciel i istotny jej w czasie wojny wódz.

Ludendorff wyraża się w swoich pamiętnikach o Hindenburgu jako o marionetce, którą poruszał i kierował według swej woli. Stary marszałek miał prawo mówić tylko „Tak” — zapewnia Ludendorff z jadowitą bezwzględnością. Podpisywał swoje rozkazy, oświadczając, że nie lepszego nie mógłby wymyślić. Z laurów Hindenburga nie zostawił Ludendorff ani listka. — Nie pojechał na jego pogrzeb, nie nadesłał nawet telegramu kondolacyjnego.

Autor projektu okrojenia Polski

Ludendorff był autorem projektu obcięcia beselerowskiej Polski o przeszło 30 tys. km. kwadr. i skolonizowania tego obszaru wyłącznie Niemcami po uprzednim wyrzuceniu ludności polskiej. On oddał Wilno i Grodno Litwie, a z „niezawisłej Polski” chciał uczynić rodzaj Bawarii wschodniej, podległej wojskowo i gospodarczo Niemcom. — Ludendorff doceniał wartość i siłę narodu polskiego i dlatego właśnie usiłował uniemożliwić mu zjednoczenie i choćby pozorną niezawisłość. Był pojętym uczniem Bismarcka.

Dziś więc, gdy odbudowana została armia r. 1918, jest rzeczą naturalną, że i Ludendorff wrócił na piedestał. Wraz z restytucją armii bowiem staje się możliwą realizacja planów, które w kwaterze głównej wypracowywał w roku 1917 i 18 Ludendorff. — Śmierć jego musi przypomnieć zniszczenia i okrucieństwa we Francji i Belgii, oraz plany okrojenia i ujarznienia Polski, jakie są z tym imieniem związane.

C. P.

W Zakopanem

radzę każdej mądrej główce mieszkać tylko w Wotodyjówce

Nowe okręty pasażerskie

Wzmoczona konkurencja na Północnym Atlantyku

Sytuacja towarzystw żeglugowych zajmujących się przewozem pasażerów na północnym Atlantyku, staje się coraz trudniejsza ze względu na wrażliwość konkurencję na tym od cinku żeglugowym. Konkurencja ta wzmoże się z oddaniem do obsługi tego szlaku nowego dużego tonażu, znajdującego się obecnie jeszcze w budowie. Mianowicie Towarzystwo Cunard White Star postawi na tę linię dwa parowce: jeden 80 tysięcy ton, który ma być wykończony w 1940 roku oraz w 1939 r. — 33 tys. tonnową „Mauritanie”. Holendersko-Amerykańska Linia w 1938 r. odda nowy, zbudowany już 33 tys. tonnowy statek parowy „Nieuw-

Amsterdam”. — Towarzystwo Szwedzko-Amerykańskie Linie przeznacza swój nowobudujący się motorowiec (pojemności 28 tys. ton) „Stockholm”. Linia „Norwegia-Ameryka” buduje motorowiec „Oslo fiord”, a Towarzystwo „United Stat. Line” w 1940 roku odda na ten szlak nowy 34 tys. tonnowy statek o nieustalonej jeszcze nazwie. Budowa tych statków wskazuje, że armatorzy liczą na rozwój koniunktury. — Narazie wiadomo tylko, że ruch pasażerski na Północnym Atlantyku w czasie od 24 stycznia do 2 lipca 1937 r. wynosił o 57.094 osób więcej, niż w tymże okresie 1937 roku, co stanowi 20 proc. wzrostu.

KINO

EUROPA

Pocz. 4. 6. 8. 10

DZIŚ PREMIERA
WIELKIEGO
PROGRAMU
ŚWIĄTECZNEGO!

Niezapomniana bohaterka filmu
„ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA”

LUIZA
RAINER

oraz znakomity

SPENCER TRACY

ZYCIE
ULICY

PIĘKNY I PORYWAJĄCY FILM
Z ŻYCIA LUDZI WIELKIEGO MIASTA.

Miłość — Sensacja — Humor — Tempo

reż. FRANK BORZAGE. Prod. 1937/38

Ataki posłów na członków rządu za ich stosunek do sejmu i jego reprezentantów Żądania wniesienia ustawy o zmianie ordynacji wyborczej

Wrażenia ogólne

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj na posiedzeniu komisji budżetowej sejmu rozpoczęło się od dyskusji nad budżetem sejmu. Zasadniczo dyskusja nad tym budżetem jest zwykle krótka i nie wywołuje wielkiego podniecenia w komisji. Tym razem jednak doszło do pewnych oświadczeń natury politycznej. Mianowicie posłowie Sommerstein i Peleński, więc przedstawiciele klubu żydowskiego i klubu ukraińskiego, zażądali wniesienia ustawy o zmianie ordynacji wyborczej. Pos. Peleński domagał się, by uczynił to rząd. Oczywiście pozostali osamotnieni w tych swoich żądaniach, ale samo żądanie wywołało pewne poruszenie.

Na uwagę zasługuje również przemówienie pos. Jabłońskiego, który w pierwszej części wrócił do incydentu z pos. Szymańskim, a w drugiej części atakował wicemarszałka Miedzińskiego za krytykę sejmu.

Mała dyskusja na temat obywateli pierwszej i drugiej klasy, zamknięta oświadczeniem pos. Peleńskiego na podstawie art. I konstytucji, że „Polska jest właścicielką wszystkich obywateli”, zakończona została polityczną dyskusją na temat budżetu sejmowego.

W środę na porządku dziennym sejmu znajdzie się ustawa o likwidacji ochrony lokatorów.

Przebieg posiedzenia

WARSZAWA, 20. 12. (PAT). Sejmowa komisja budżetowa przystąpiła dziś do debaty nad preliminarzem budżetowym na rok 1938-39. Jako pierwszy rozpatrywany był

BUDŻET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

Na posiedzeniu obecny był szef kancelarii cywilnej p. Prezydenta min. Łepkowski i szef gabinetu wojskowego generał Scholly.

Sprawozdawca podkreślił, iż dochody prelimitowane dają wyższe w porównaniu z budżetem tegorocznym o 8.480 i sięgają ogólnej kwoty zł. 144.470. Wzrost dochodów tłumaczy się przewidywanym wzrostem osób zwiedzających gmachy zabytkowe.

Uposażenie p. Prezydenta wynosi zł. 195.000 (podatek dochodowy, opłata emerytalna i fundusz pracy wynosi 55.050 zł.). W roku 1931-32 uposażenie Prezydenta wynosiło 300.000 zł.

Dalszy referent omówił szcze gółowo wydatki przeznaczone na kancelarię cywilną i gabinet wojskowy i wskazał, że ze względu na konieczność oszczędności budżet p. Prezydenta R. P. był w latach ostatnich konsekwentnie konprymowany.

W porozumieniu z kierownictwem kancelarii cywilnej referent wniósł o zmniejszenie wydatków o 10.000 zł. po uwzględnieniu powyższej zmiany preliminarza wydatków wyniesłe łącznie 3.116.000 zł.

Budżet Prezydenta przyjęto w brzemieniu proponowanym przez referenta.

Zkolei komisja przystąpiła do obrad nad

BUDŻETEM SEJMU.

Referent wspominał, że międzynarodowa parlamentarna konferencja ekonomiczna ma odbyć się w przyszłym roku w Polsce. Przyjedzie do Polski około 250 osób; wydatki wyniosą przeszło 100.000 zł.

W dyskusji pierwszy zabrał

głos pos. Jabłoński. Zastanawiając się nad rolą sejmu, mówca wskazuje, że sejm jest istotnym składnikiem pewnego porządku strukturalnego w państwie, a zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi organami państwa jest rzeczą niebezpieczną. Dlatego nieraz stosunek rządu do sejmu wydaje się dziwny. — Nerwowość i „tajemniczość”, jaką okazuje rząd w zetknięciu się z sejnem należy uznać za objawy szkodliwe, zakłóca bowiem właściwe sprawowanie swych funkcji przez sejm. Rozumiem, że sztuka rządzenia jest rzeczą trudną, ale właśnie do umiejętności rządzenia należy nie tylko rozkazodawstwo, ale również i umożliwienie każdemu z organów państwa spełniania jego roli — służenia Rze czypospolitej, jak to określa konstytucja. Jeszcze mniej zrozumiałe są objawy lekceważenia tego organu państwa przez członków parlamentu. — „Nie chodzi mi o tę chwilę o sprzecznosc — oświadcza pos. Jabłoński — w jakiej znajdują się z samym sobą ci, co nadal pozostają członkami lekceważonego sejmu. Chodzi mi o destrukcyjny wpływ tego rodzaju stanowiska w stosunku do porządku prawnego w kraju. Dlatego też czuję się w obowiązku podkreślić uznanie, jakie budzi stanowisko zajmowane w sprawie roli sejmu przez pana marszałka Cara”.

Pos. Długosz sądzi, że byłoby właściwszym sprawę tę poruszyć przy budżecie prezydium rady ministrów. Dzisiaj bowiem nie ma tu przedstawiciela rządu, który zagadnienie to mógłby

NAJLEPSZA
GWIAZDKA-
ODBIORNIK
RADIOWY

CAPELLO

by nam autorytatywnie wyjaśnić.

Pos. Sommerstein wypowiada pogląd, że pierwszym obowiązkiem obecnego sejmu jest, aby jak najrychlej przeprowadził zmiany w ordynacji wyborczej, co by pozwoliło na powołanie nowego sejmu.

Pos. Peleński zaznacza, że ukraińska parlamentarna reprezentacja miała poważne zastrzeżenia

KOSZE GWIAZDKOWE

„VIRTUAL”

PIOTRKOWSKA 64

zenia co do ordynacji wyborczej i apeluje do rządu, aby wniósł projekt zmiany tej ordynacji.

Pos. Karśnicki nie zaleca nadmiernych oszczędności, które mogłyby zmniejszyć sprawność prac biura sejmu. Przeciwnie, należy wprowadzać nowe techniczne ułatwienia dla posłów. Sejm obecny ma bardzo ciężkie zadanie — oświadcza pos. Karśnicki — gdyż nie wybrany przez większość społeczeństwa musi stanać jednak na wysokości zadania i ponad wszelkie przeciwności musi zyskać w społeczeństwie prawo egzystencji.

Na oświadczenie, że gospodarzami w Polsce muszą być polacy, a reprezentacje mniejszości narodowych muszą się znaleźć w stosunku ilościowym, pos. Peleński zacytował art. 1 konstytucji, który mówi, że państwo polskie jest własnością wszystkich obywateli.

W głosowaniu komisja przyjęła preliminarz budżetu sejmu wraz z dwiema poprawkami, proponowanymi przez referenta.

Zkolei pos. Puławski wygłosił referat o

BUDŻECIE SENATU.

Budżet senatu przyjęto bez dyskusji.

Przystąpiono do debaty nad preliminarzem budżetowym NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI.

Sprawozdawca pos. Śląski podkreślił, że kontrola faktyczna w tym roku miała zasięg o 20 procent większy niż 1934—1935, a o 9 procent niż w roku 1935—1936.

Sprawy, koto których toczyła się od dłuższego czasu wymiana zdań między NIK a rządem zostały ostatnio załatwione.

Preliminarz przewiduje po stronie wydatków 4.697.000 zł.

Pos. Sommerstein uważa, że zakres działania kontroli państwowej powinien być rozszerzony, iść w tym kierunku, a żeby obowiązkowo rozciągnięta była kontrola NIK także na instytucje, działające pod gwarancją rządu. W ostatnich czasach załamały się trzy wielkie instytucje prywatne ubezpieczeniowe, w których oszczędności obywateli sięgają kwoty łącznej 200 milionów złotych. Pieniądze te prawie zupełnie przepadły. Gdyby Najwyższa Izba Kontroli była czuwała nad tymi zakładami — twierdzi pos. Sommerstein — niewątpliwie byłoby inaczej.

Pos. Długosz zaznacza, że koniecznym jest także ustalenie odpowiedzialności materialnej urzędników obok karnej, co powinno dać dobre rezultaty w walce z nadużyciami.

Pos. Pacholczyk zapytuje — czy fundusze dyspozycyjne wszelkiego rodzaju, są w jakikolwiek sposób kontrolowane?

Pos. Prystorowa zapytuje — czy sprawa rozmaitych nadużyć, za które są surowo karani niżsi funkcjonariusze, a za które odpowiedzialni są wyżsi urzędnicy, należy do NIK. Widzę bowiem — oświadcza mówczyni — z okazji wielu procesów, że najniżsi urzędnicy dźwigają całe odium odpowiedzialności, a wyżsi urzędnicy — nie chcą wymieniać nazwisk — są bezkarni.

Po wyczerpaniu listy mówców zabrał głos prezes NIK gen. dr. J. Krzemieński.

W odpowiedzi pos. Sommersteinowi stwierdza, że żądania NIK spotykają się z należytym zrozumieniem władz i urzędów, wyknięte uchybienia były przez waznie usuwane. Wydawano zarządzenia w celu uniknięcia na przyszłość uchybień, nie pobrane dochody były do skarbu wpłacane. Nie wszystkie jednak żądania zostały wykonane i nie wszystkie dochody ściągnięte, tak, żeby straty zostały w zupełności pokryte. W nowej ustawie zamieszczone będzie postanowienie, ażeby NIK miała prawo z własnej inicjatywy podjąć się kontroli także tych instytucji, za które skarb państwa udzielił gwarancji.

Na pytanie pos. Pacholczyka, mówca odpowiada, że fundusze dyspozycyjne wyjęte są z pod kontroli NIK.

W związku ze sprawą poruszoną przez p. Prystorową, prezes NIK oświadcza, że w razie stwierdzenia nadużyć NIK zawiadamia władzę przełożoną z żądaniem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej. — Na tym kompetencja NIK się kończy. — Zaczyna urzędować prokurator.

Na zapytanie, postawione przez p. Kozickiego, odpowiada mówca, że NIK obejmuje swoją kontrolą wszystkie przedsiębiorstwa i spółki akcyjne, w których rząd ma 100 proc. udziału.

Komisja przyjęła budżet NIK. Jutro debata nad budżetem prezydium rady ministrów.

To, co odegrało decydującą rolę w rozwoju wydarzeń politycznych w Polsce

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dowiadujemy się ciekawych szczegółów o przebiegu zjazdu centralnego Związku Młodej Wsi „Siew”. Jak wiadomo, na zjeździe tym przemawiał między innymi minister Poniatowski, podkreślając, że organizacja jest najpoważniejszą na wsi.

Obrany ponownie na przewodniczącego p. Gierat wygłosił między innymi przemówienie, w którym tłumaczył znaczenie znanego t. zw. „czwórporozumienia” (Strzelec, Harcerstwo, Wici, Siew). Oświadczył on, że to czwórporozumienie było protestem i reakcją przeciwko gwałtownemu schaltowaniu młodzieży pod znakiem Związku Młodej Polski. Deklaracja czwórporozumienia została przyjęta, jak mówił, w całym społeczeństwie bardzo życzliwie. Tylko żywy endec

kie lub zbliżone do nich ostro zaatakowały czwórporozumienie. Deklaracja ta, wraz ze stanowiskiem części legionowo-peowiackich kół odegrała — jak mówi p. Gierat — decydującą rolę w rozwoju wydarzeń politycznych.

W dalszym ciągu tej mowy p. Gierat podkreślił, że poczyniono pierwsze kroki w kierunku zbliżenia do organizacji „Wici”, co stanowi dla wielu członków „Siewu” głębokie dążenie. P. Gierat ostro zaatakował Związek Młodej Polski i podkreślił, że „Siew” jest stronnikiem demokracji zorganizowanej i go-

spodarki planowej. Znalazło to wyraz w uchwalonej zasadniczej rezolucji politycznej.

Do nowej rady związku młodej wsi został wybrany ponownie p. Gierat jako prezes, a wśród członków znajduje się m. in. p. Maj, członek zawieszono zarządu Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W ubiegłą niedzielę związek młodych piłsudczyków w czasie przedstawienia „Gałazki rozmarynu” w Teatrze Polskim rozrzucił po sali ulotki przeciwko Związkowi Młodej Polski. Nikogo nie zatrzymano.

HIGIENA — NAKAZEM CHWILI,

a proszki z Kogutkiem w higienicznych torebkach, wykonywane bez dotyku rąk ludzkich —

umożliwiają spełnienie nakazu — dają gwarancję całkowitej higieny.

Gdyby Polska wystąpiła z ligi...

Interpelacja posła Hendersona w izbie gmin i odpowiedź ministra Edena

LONDYN, 20.12. (PAT) — W izbie gmin zgłoszono dziś pod adresem min. Edena interpelację w związku z opublikowanym przed paru dniami artykułem „Polskiej informacji politycznej”.

Posel Labour Party ARTUR HENDERSON, zapytał min. Edena, czy znana mu jest oficjalna deklaracja, ogłoszona niedawno w Warszawie, że gdyby liga narodów zaangażowała się w walce o doktryny ideologiczne, RZĄD POLSKI WIDZIAŁBY SIĘ MOŻE ZMUSZONY DO WYSTĄPIENIA Z LIGI oraz czy rząd brytyjski podejmie

wspólnie z innymi członkami ligi akcję by rozwiązać tę obawę.

MINISTER EDEN w odpowiedzi oświadczył: „Wspomniana deklaracja jest mi znana, aczkolwiek w interpelacji nie została ona, wiernie przedstawiona. Pragnę przypomnieć posłowi Hendersonowi komunikat, wydany dnia 11 listopada 1936 r. przez ministra Becka i przezemnie na zakończenie wizyty ministra Becka w Londynie, w którym obaj wyraziliśmy wspólny pogląd, że nie rze byłoby bardziej zgubnym dla nadziei uspokojenia Europy, jak podział jej bądź pozorny, bądź rze-

czywisty na przeciwstawne sobie bloki. Stanowisko rządu brytyjskiego w tej sprawie, które pozostaje niezmiennione jest przeto dobrze znane rządowi polskiemu”.

POS. HENDERSON zapytał dodatkowo: „Czyż nie jest słusznym że jedyną doktryną ideologiczną, która obchodzi ligę narodów jest ideologiczna doktryna zmierzająca do zapewnienia pokoju światowego”.

MIN. EDEN oświadczył, że interpelacja posła Hendersona nie ma z tą konkluzją nic wspólnego.

Przedzalnice japońskie zniszczone!

Anglia wysłała dalsze okręty na wody chińskie
Zbombardowana kanonierka „Panay” nie dała ani jednego wystrzału

Chińczycy spalili cały dobytek wrogów w Tsingtao

SZANGHAJ, 20. 12. (PAT). — Agencja Domei donosi: Wczoraj w nocy WOJSKA CHIŃSKIE PODPALIŁY I ZNISZCZYŁY DOSZCZĘTNE WSZYSTKIE PRZEDZALNIE BAWELNY NA PRZEDMIEŚCIU Tsingtao. Wyrządzone SZKODY WYNOSZĄ PRZESZŁO 200 MILIONÓW JEN.

TOKIO, 20. 12. (PAT). — Agencja Havasa donosi: Wiadomość o zniszczeniu przez chińczyków japońskich przedzaln bawelny w Tsingtao spowodowała na tuł ejszej giełdzie SPADEK o 5 PROCENT AKCJI PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO.

TOKIO, 20. 12. (PAT). Splądrowanie przedzaln japońskich w Tsingtao wywołało wielkie oburzenie Japonii. Przypominają tu, że japoński konsul generalny w Tsingtao

EWAKUOWAŁ WE WRZEŚNIU 17.000 OBYWATELI JAPOŃSKICH

po uzyskaniu od lokalnych władz chińskich zapewnienia, iż władze te będą się opiekowały majątkiem japońskim, ocenionym na 200 milionów jen.

Po splądrowaniu i wysadzeniu w powietrze japońskich przedzaln w Tsingtao przez chińskie wojska i motłoch, otrzymano wiadomości, że

WŁADZE CHIŃSKIE POSTANOWIŁY ODEBRAĆ SIŁĄ KONCESJE JAPOŃSKIE W HANKAU I SZEREG INNYCH MIAST. Zdaniem kół japońskich powyższe akty wandalizmu zostały zarządzone przez marsz. Czang - Kai - Szeka

POD NIEWĄPLIWYM WPŁYWEM PRZYWÓDCÓW KOMUNISTYCZNYCH,

którzy ostatnio uzyskują coraz większe wpływy w rządzie Kuomintangu.

Burmistrz Tsingtao, admirał Szen - Hung - Li, miał zwrócić uwagę marsz. Czang - Kai - Szeka, że splądrowanie koncesji japońskiej pociągnie za sobą najgorsze następstwa.

DOWÓDZTWO CHIŃSKIE ZABLOKOWAŁO PORT W TSINGTAO.

Atak na Hangczou Kanton jest celem najbliższej ofensywy

HANKAU, 20. 12. (PAT). Wojska japońskie czterema kolumnami zbliżają się do Hangczou. Straże przednie znajdują się w odległości 30 klm. od tego miasta. Japończycy posuwają się również wzdłuż linii kolejowej Tientsin — Pukou i zajęli miasto CZUCZOU.

Chiński minister finansów Kung oświadczył, że zawarcie pokoju jest niemożliwe i że opór będzie kontynuowany pomimo utraty najbogatszych prowincji Chin.

SZANGHAJ, 20. 12. (PAT). — Agencja Reutersa donosi: Wojska japońskie rozpoczęły dziś atak na Hangczou.

TOKIO, 20. 12. (PAT). Gabinet oraz dowództwa wojskowe i marynarki porozumiały się w

sprawie przesunięcia terminu zwołania nadzwyczajnej konferencji w obecności cesarza. Uznano zgodnie, iż jest rzeczą bar dziej wskazaną śledzić na razie rozwój sytuacji międzynarodowej, a zwłaszcza stanowiska Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, ZSSR. i Niemiec, a po tym dopiero uzyskać sankcje cesarza na stosowanie pewnych zarządzeń. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, iż konferencja ta odbędzie się dopiero po zajęciu Kantonu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że jest to najbliższym strategicznym planem Japonii, jakkolwiek koła polityczne nie tajają obawy, że atak na Kanton może u pewnych państw wywołać niepożądaną reakcję.

Kanton będzie broniony Komunistyczny generał naczelnym dowódcą

HONGKONG, 20. 12. (PAT). Gubernator prowincji kantonńskiej gen. Yu - Han - Mu oświadczył, że Kanton będzie broniony do ostatniej kropli krwi. Ludność chińska masowo opuszcza Kanton, szukając schronienia w Hongkongu lub Macao.

SZANGHAJ, 20. 12. (PAT). — Agencja Domei donosi z Hankau, że Czang - Kai - Szek mianował do

wódcę chińskiej armii komunistycznej Czu-Teh dowódcą naczelnym wojsk chińskich na froncie wzdłuż rzeki Żółtej. Na czele wojsk, rozlokowanych wzdłuż rzeki Jangtse, stanął gubernator wojskowy prowincji Kwangsi, gen. Pai-Czung-Si. Komunistyczni generałowie Mao-Tse-Tung i Czu-En-Lai otrzymali odpowiedzialne stanowiska w rządzie chińskim.

Aliechin eksperymentował w ostatnich dwóch partiach z Euwem

ROTTERDAM, 20.12. (PAT) — Partia meczu szachowego o mistrzostwo świata zakończyła się po 41 pos. zwycięstwem dra Euwego. Trzydziestą i ostatnią partię meczu wygrał również dr. Euwe po 40 pos. Dr. Aliechin widocznie eksperymentował, nie przywiązując wielkiej wagi do wyniku tych partii, co już w niczym nie mogło wpłynąć na ostateczny rezultat meczu, oddawna przesądzonego.

Tak więc mecz zakończył się zwy

cięstwem dr. Aliechina, który odzyskał utracony przed dwu laty tytuł mistrza świata, zdobywając 17 i pół pkt., podczas gdy dr. Euwe zdobył tylko 12 i pół pkt. Różnica 5 pkt. w meczu o mistrzostwo świata jest bardzo znaczna i zwycięstwo dr. Aliechina należy uznać za bezapelacyjne. Aliechin wygrał 11 partii (w tym 3 czarnymi), Euwe — 6 partii (w tym 1 czarnymi), 13 partii zakończyło się na remis.

Najazd cementuje współpracę francusko-angielską

PARYŻ, 20.12. (PAT) Koła polityczne francuskie z coraz baczniejszą uwagą obserwują rozwój wydarzeń na Dalekim Wschodzie. Nadchodzące stamtąd wiadomości o szykujących się operacjach japońskich przeciw Kantonowi i o projektowanym desancie w zatoce Bias w bezpośrednim sąsiedztwie Hongkongu wywołały poruszenie, ponieważ oznaczają zagrożenie terenów, nad którymi powiewa sztandar angielski.

W razie dalszego rozwoju tych wydarzeń, koła paryskie liczą się z tym, że Anglia będzie zmuszona wysłać na wody chińskie większą ilość okrętów wojennych. Ewentualność ta musiałaby pociągnąć za sobą wycofanie szeregu jednostek angielskich, które na podstawie umowy w Nyon pełnią obecnie służbę na morzu Śródziemnym. Ponieważ zaś zadania, zakreślone przez umowę w Nyon, istnieją w dalszym ciągu, przeto koła paryskie liczą się z tym, że Francja będzie musiała zastąpić te jednostki angielskie, które by zostały ewentualnie wysłane na Daleki Wschód, dalszymi swymi okrętami wojennymi z eskadry atlantyckiej.

Korespondent londyński „Petit Parisien” twierdzi nawet, że sprawa ta była prawdopodobnie przedmiotem sobotniej rozmowy między min. Edenem a ambasadorem francuskim w Londynie, Corbinem.

„Intransigeant” dodaje do tego, że te same kwestie były również przedmiotem rozmów między francuskim ministrem lotnictwa Cotem, bawiącym obecnie w Londynie, a szefem lotnictwa angielskiego Swintonem, który w rozmowach z ministrem Cotem miał okazywać daleko idącą skłonność do zacieśnienia współpracy między lotnictwem wojskowym angielskim i francuskim. „Intransigeant” wyraża zadowolenie z powodu tego rozwoju sytuacji, wskazując, że prowadzi to do coraz mocniejszego zacieśnienia stałej współpracy francusko-angielskiej.

Amerykani opuszczają Hankau

NOWY JORK, 20.12. (PAT) — Z Hankau donoszą, że przeniesiona tam ambasada St. Zjednoczonych wydała zarządzenie, aby wszyscy obywatele St. Zjednoczonych opuścili miasto.

Japończycy odmówili udzielenia eskorty pociągom, udającym się do Hongkongu.

Pokora i wykrety

Ambasador Saito przeprasza naród amerykański

LONDYN, 20. 12. (PAT). — W dążeniu do załagodzenia fatalnego wrażenia, jakie w Ameryce wywołało zbombardowanie i zatopienie kanonierki „Panay” japończycy dokonali obecnie niezwykle kroku. Mianowicie wczoraj wieczorem ambasador japoński w Waszyngtonie, SAITO, WYGŁOSIŁ 2-MINUTOWE PRZEMÓWIENIE RADIOWE, W KTÓRYM PRZEPROSIŁ NARÓD AMERYKAŃSKI ZA WYRZADZONĄ MU KRZYWDĘ.

— Brak mi słów, aby wyrazić SMUTEK RZĄDU I NARODU JAPONSKIEGO Z POWODU TEGO OKROPNEGO BŁĘDU — oświadczył Saito. — Rząd japoński gotów jest udzielić zadośćuczynienia i zapłacić odszkodowanie, ale NIEMOŻLIWA JEST RZECZĄ ZWRÓCIĆ ŻYCIE LUDZIOM, którzy padli ofiarą, albowiem dla osieroconych rodzin nie ma odszkodowania. Tego przeto żałujemy najwięcej!

Ktoś mija się z prawdą Generał Harada oskarża „Panay”

SZANGHAJ, 20. 12. (PAT). — Gen. Harada zdał przedstawicielom prasy sprawozdanie z wyników dochodzenia, przeprowadzonego przez japończyków w sprawie „Panay”. — Harada stwierdził, że „Panay” otworzyła ogień z dział przeciwlotniczych na samoloty japońskie i oddała kilka strzałów armatnich do oddziałów piechoty japońskiej, znajdujących się na brzegu Yangtse. Oddziały te nie odpowiedziały, gdyż znajdowały się w odległości dwóch kilometrów. Dalej gen. Harada oświadczył, że

w chwili zajścia była pogoda. — Co się tyczy statków „Standard Oil Co”, Harada oświadczył, że ich narodowość została rozpoznana dopiero po dojeździe statków japońskich do wybrzeża.

Na pytanie, czy statki miały bandery amerykańskie, Harada nie dał odpowiedzi.

Stwierdził natomiast, że statki te były w ruchu, kiedy po raz pierwszy zostały dostrzeżone przez okręty japońskie.

Gen. Harada oświadczył również kategorycznie, że wojska japońskie nie ostrzeliwały z karabinów maszynowych kanonierki „Panay”.

Nie można strzelać z armat, zamkniętych kapslami

SZANGHAJ, 20. 12. (PAT). — Dziennikarze, którzy znajdowali się na pokładzie kanonierki „Panay”, a następnie byli obecni na konferencji prasowej, na której gen. Harada zdał sprawozdanie z wyników śledztwa, przeprowadzonego przez japończyków, stwierdzają, że kapsle armatnie aż do zatopienia kanonierki nie były wcale zdejmowane z dział.

Rzecznik armii japońskiej, w odpowiedzi na zapytanie, oświadczył, że oficer piechoty ja-

pońskiej poczynił zarządzenia w czasie, kiedy nie było jeszcze możliwym ustalić narodowości statku.

Na zapytanie, czy przeprowadzający badanie japończycy przesłuchują świadków cudzoziemskich, rzecznik japoński odpowiedział:

— Nie jest zwyczajem marynarki japońskiej przesłuchiwać świadków cudzoziemskich.

Dodał przy tym, że zostaną przesłuchani, o ile Tokio uzna to za potrzebne.

PUDRY HYGIENICZNE M. MALINOWSKIEGO

Przygotowane według najnowszych zdobyczy wiedzy, w dwunastu najmodniejszych odcieniach nadeją cerse świeży, młodzieńczy wygląd.

Lab. Chem. Farm.
Warszawa, Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach.

Hr. Drohojewski - 3 i pół roku więzienia

Wszyscy oskarżeni działacze Str. Ludowego skazani

PRZEMYSŁ, 20. 12. (PAT). —

Dziś o godz. 9-ej rano w sądzie okręgowym w Przemyśle, przewodniczący s. o. Matyja, który prowadził rozprawę przeciwko działaczom Str. Ludowego, oskarżonym o czyny przestępcze w czasie strajku chłopskiego w sierpniu b. r. na terenie powiatu jarosławskiego, ogłosił wyrok, mocą którego skazani zostali:

Hr. Drohojewski na 3 i pół roku więzienia, Kasprzak na 3 lata więzienia, Słupek na 2 lata więzienia, Maziarek i Świtalowski po 1 roku więzienia, Jan Orzech, Wł. Mitkowski po 1 roku i trzy miesiące więzienia, Wlazło na 10 miesięcy więzienia,

Rusinek i Solski po 8 miesięcy więzienia.

W obszernych motywach sąd podał, że oskarżeni brali udział w akcji z pełną świadomością zamierzonego z góry celu i wina wszystkich oskarżonych została na przewodzie sądowym dostatecznie udowodniona.

Hr. Drohojewski jest człowiekiem wybitnie inteligentnym, górował więc nad tłumem, a wpływ swój na tłum wykorzystywał w sposób wysoce negatywny. Kasprzak również górował inteligencją nad chłopami, użył też tej swojej przewagi intelektualnej w sposób ujemny.

Dalsi oskarżeni Świtalowski i

Słupek, pierwszy przez nawoływanie do rzucania baniek z płonąca benzyna na auta policyjne, drugi przez nawoływanie do sypania piaskiem w oczy policji, nawoływali do czynów mogących w skutkach przynieść nieobliczalne szkody.

Sąd stwierdził, że na skutek działalności przestępczej wszystkich oskarżonych na terenie powiatu jarosławskiego zaistniała sytuacja groźna, która mogła mieć dla państwa ujemne następstwa.

Po ukończeniu ogłaszania motywów adw. Grossfeld zgłasza imieniem Drohojewskiego i Kasprzaka apelację.

Za co rozstrzelano Karachana?

Najwyżsi dygnitarze sowieccy uznani za szpiegów i zdrajców

MOSKWA, 20. 12. (PAT). — Frynowskij, zastępca Jeżowa w artykule poświęconym 20-ej rocznicy Czecha i G. P. U. komentuje ostatni wyrok sowieckiego kolegium wojennego na 8 „szpiegów i zdrajców”, rekrutujących się z wyższych dygnitarzy państwowych, m. in. z ludowego komisariatu spr. zagr. Według Frynowskiego, Karachan, b. zastępca ludowego komisarza spr. zagr. a ostatnio ambasador sowiecki w Turcji przez szereg lat zdradzał swą ojczyznę sprzedając „wywiadowi faszystowskiemu” tajemnice państwa we wielkiej wagi. Identycznie postępował Cukierman, dyrektor departamentu wschodniego w ludowym komisariacie spraw za-

granicznych i jego wspólnik Steiger, który będąc funkcjonariuszem ludowego komisariatu spraw zagranicznych zajmował się akcją szpiegowską od 1918 r. Orachelaszwilli b. przewodniczący rady komisarzy ludowych republik kaukaskich, b. zastępca przewodniczącego rady komisarzy ludowych ZSSR., członek centralnego komitetu partii oraz b. członek redakcji ZSSR., członek centralnego komitetu partii

oraz b. członek redakcji naczelnego organu partyjnego „Prawdy” prowadził kłownia ze sztabem jednego z państw kapitalistycznych celem oderwania Gruzji od ZSSR. Ostatni proces 8 dygnitarzy sowieckich wg. Frynowskiego nie oznacza bynajmniej likwidacji „wrogich agentur” w ZSSR., lecz zapowiada, że ludowy komisariat spraw wewn. rozgromi wszystkich „wrogów ludu”.

B. starosta Czarnocki skazany na dwa lata więzienia i 2.000 zł. grzywny

GDYNIA, 20.12. (PAT) — W dn. dzisiejszym w tutejszym sądzie okręgowym ogłoszony został wyrok w procesie b. starosty kartuskiego Czarnockiego. Na mocy tego wyroku oskarżony Czarnocki skazany został na dwa lata więzienia zaliczeniem aresztu tymczasowego, grzywnę w kwocie 2 tys. i utratę praw publicznych, obywatelskich i honorowych na lat 5.

Z 14-tu punktów oskarżenia sąd uznał 10 za udowodnione z zastrzeżeniem, że w niektórych tylko wypadkach oskarżony działał w celu

osiągnięcia korzyści osobistych. Sąd uwolnił oskarżonego od zarzutu użycia dla siebie zł. 14.700 i zł. 7.445, dając wiarę oskarżonemu, że pieniądze te zostały zużyte na inne cele, lecz uznał winnym go bezprawnego wydatkowania tych sum niezgodnie z przeznaczeniem. Uwolnił go też od zarzutu zużycia dla siebie kwoty zł. 1000, podjętej z kasy wydziału dla bezrobotnych z okazji przyjazdu wojewody Kirtiklisa. Oskarżony Czarnocki skazany został za bezprawne pobieranie zaliczek, za przyjęcie od adv. Krygowskiego tytułem przejęcia przez tegoż długów Czarnockiego sumy zł. 1.900 i 2.352; dalej za bezprawne wydanie kupcowi Lewińskiemu 573 kg. cukru, przeznaczonego na dożywianie dzieci oraz za pobranie dla siebie kwoty zł. 200 i 350.

Według motywów sądu, wymierzając łagodną karę, sąd miał na względzie zasługi oskarżonego na polu niepodległościowym oraz trudne warunki urzędowania.

Prokurator po ogłoszeniu wyroku zapowiedział apelację. Na wniosek ławy obrońców sąd zwolnił oskarżonego za kaucją 10 tys. zł.

44.000 awansów dla niższych urzędników

WARSZAWA, 20.12. (PAT) — Prezes rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski zatwierdził w dniu 20 grudnia r. b. awanse w państwie w służbie cywilnej na rok 1937-1938 w ilości 44.000 osób, głównie niższych kategorii.

U kobiet w ciąży, młodych matek oraz u kobiet po wielokrotnych ciążach, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa przeważnie już w niewielkich ilościach wzmagą prawidłową czynność żołądka i kiszki. Zapytajcie się Waszego lekarza.

Zmiany w sądownictwie na wyższych stanowiskach

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dowiadujemy się o zmianach i awansach w sądownictwie oraz w notariacie. Najważniejsze z nich są następujące: były podsekretarz stanu p. Słeczkowski został mianowany pisarzem hipotecznym ziemskim przy sądzie okręgowym w Warszawie; wiceprokurator z Poznania Tadeusz Dutkiewicz został mianowany prokuratorem Sądu Najwyższego. Sędzia apelacyjny ze Lwowa Emil Korecki — sędzią Sądu Najwyższego. Sędzia sądu okręgowego w Warszawie Janusz Anold — wiceprezesem sądu okręgowego w Piotrkowie. Sędzia okręgowy Stanisław Leszczyński — członkiem sądu apelacyjnego w Warszawie. Sędzia apelacyjny Czesław Leszczyński — wiceprezesem sądu okręgowego w Warszawie.

Wśród nominacji w sądach prowincjonalnych sędzia okręgowy w Pińsku Kurdynowicz, któremu podlegały sprawy obozu odosobnienia w Bereznie Kartuskiej mianowany został sędzią okręgowym w Grodnie.

Przykry zgrzyt

Warsz. „Ekspres Poranny” donosi:

Przykrym zgrzytem w zgodzie przez całe społeczeństwo świadczonej ofiarności na pomoc zimową dla bezrobotnych był wysoce nieobywatelski postępek pewnego urzędnika p. Zdzisława R. (Śniadeckich 10).

Na Nowym Świecie do przechodzącego w towarzystwie znajomej p. R. podszedł przed gmachem Monopola Tytoniowego wyższy urzędnik, przypinając panu R. i jego towarzyszcę znaczki i prosząc o ofiarę na pomoc zimową.

W odpowiedzi pan R. odpiął znaczki swój i towarzyszkę i rzucił je na ziemię.

Pana R. wylegitymował policjant.

dla CERY SUCHEJ stosujcie CRÉME NEUTRE-PERFECTION

REPREZENTACYJNE KINO

RIALTO

Pocz. 4 pp.

DZIS WIELKA PREMIERA NAJWSPANIALSZEGO PROGRAMU ŚWIĄTECZNEGO!

Najgenialniejsze sercydzieło wszystkich czasów

KSIĄŻĘ i ŻEBRAK

Bohaterki Errol Flynn w roli rycerza awanturnika „podwinięty przez wszystkich mężczyzn, wielbiący przez wszystkie kobiety”

Olśniewające sceny i kostiumy w Londynie, niepowtarzalna realizacja

Wielki widowczy spektakl z udziałem 1000 aktorów i 1000000 dolarów kosztów

Memorium: Lata w kwateronku VIII. Kwateronki nie do zapomnienia

Warner Bros.

WINA, WÓDKI, KONIAKI poleca „VICTUAL” PIOTRKOWSKA 64

Inspektor policji zamordowany przez arabskich terrorystów

HAIFA, 20.12. — Arabscy terroryści dokonali dziś zamachu na arabskiego inspektora policji Sadu Araba w chwili gdy przechodził przez rynek haifski. Terroryści oddali z ukrycia kilka strzałów. Sadu Arab padł trupem na miejscu. Liczył on lat 40.

JERUZOLIMA, 20.12. — Dziś zmarł w szpitalu na skutek odniesionych ran 29-letni Aron Globerson. Globerson zraniony został ciężko 13 grudnia podczas napadu terrorystów na autobus żydowski między Nazaretem a Nabalal, gdy zranionych zostało 12 żydowskich pasażerów.

Księżna Windsor spodziewa się dziecka

PARYŻ, 20.12. — Według doniesień prasy zagranicznej, księżna Windsoru spodziewa się wkrótce zostać matką. W związku z tą nadzieją księżny Windsor, księstwo wybierają się do St. Zjednoczonych. Księżna Windsor, mimo, że poślubiła obywatela angielskiego, zachowała nadal, według zasad konstytucji amerykańskiej, obywatelstwo St. Zjednoczonych. Prawdopodobnie więc księżna pragnie w krytycznym czasie przebywać w Ameryce, aby dziecko jej uzyskało obywatelstwo amerykańskie.

Pomnik

Berka Joselewicza w stolicy

Z inicjatywy organizacji żydowskich, wysunięto projekt budowy pomnika Berka Joselewicza, bohatera z pod Kocka. Na miejsce ustawienia pomnika upatrzone pl. Muranowski.

Samobójstwo Suworina redaktora antysemickiego pisma carskiej Rosji

W tych dniach w Paryżu odebrał sobie życie znany w swoim czasie dziennikarz rosyjski i publicysta A. A. Suworin (Aleksy Ioroszyn), b. redaktor pisma „Nowoje Wremia”, a następnie wydawca i naczelny redaktor gazety „Ruś”. Zmarły liczył 75 lat.

NIEMIETELNA POWIEŚĆ Marka Twaina NIEMIETELNYM FILMEM!

ERROL FLYNN

w bohaterkiej roli rycerza-awanturnika

W roli gł.

oraz fenomenalni bliźniacy Billy i Bobby Mauch

Uwaga! Passe-partouts i bilety ulgowe bezwzględnie nieważne aż do odwołania

W restauracji dla jaroszów i antyalkoholików zawieszono napis: „Alkohol jest trucizną, która zabija powoli”.

Na drugi dzień po umieszczeniu napisu goście przeczytali następujący dopisek: „Tym lepiej, bo nam się nie śpieszy”.

W Paryżu wyszła ciekawa książka p. t. „Sama w skotlowanej Azji”. Autorką jest młoda francuzka Gabriella Bertrand.

Przejechała te Azję całą wszerg i umiała to opisać. Umiała nade wszystko uniknąć tysięcy niebezpieczeństw, które groziły jej w tej podróży.

O niektórych przygodach opowiada z prawdziwym humorem.

Pewnej nocy, w Hsin-King, w hotelu snem sprawiedliwej, gdy nagle budzi ją telefon:

— Hallo! Czy pani jest w swoim pokoju?

— Nie tylko w pokoju, ale nawet w łóżku. Cóż to za duren mnie budzi?

Aparat milknie. Podróżniczka długo zastanawiała się, co to być mogło, wreszcie zasypia. Ale przed tym sprawdza zamek u drzwi, stawia przed nimi szafę i robi barykadę ze stołu i fotelu.

Noc mija spokojnie. Nikt nie szturmuje do drzwi.

Rano panna Bertrand dowiaduje się, że policja miejscowa w ten sposób upewnia się o tym, co się dzieje w nocy ze znakomitymi cudzoziemcami, bawiącymi przejazdem w mieście.

OBÓZ NARCIARSKI Ż. T. K. W ZAKOPANEM.

Wzorem lat ubiegłych Ż. T. K. organizuje obóz narciarsko-wypoczynkowy w Zakopanem. Obóz mieści się w centrum miasta w willi „Szezęsna”.

Pokoje 3 i 4-osobowe. Kursy narciarskie dla początkujących i zaawansowanych będą prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów P. Z. N. Dla nie posiadających własnych nart uruchomiona będzie na obozie wypożyczalnia sprzętu narciarskiego, za minimalną cplatą. W czasie trwania obozu codziennie odbywać się będą wycieczki do najpiękniejszych zakątków Zakopanego. Uczestnicy obozu korzystają z indywidualnych i zbiorowych zniżek kolejowych, oraz na kolejce na Kasprowy Wierch. Najbliższa grupa wyjeżdża we czwartek, dn. 23 b. m. Hość miejsc ściśle ograniczona.

Zapisy i informacji udziela sekretariat Ż. T. K., Piotrkowska 101, tel. 121-53, cożdziennie od 19-22.

Wiedman -- zagadka psychologiczna

Sześciokrotny zabójca wykazywał krańcowe okrucieństwo i subtelny sentymentalizm

Paryż, w grudniu. — Wiedman, gdzie zakopał pan trupa Janiny Keller, pańskiej szóstej ofiary?

— W lesie, między Fontaine bleau a Barbizon... Jest tam pieczara... U wejścia, pod cienką warstwą piasku...

— Zaraz tam pojedziemy. Wiedman podnosi głowę. Na jego postarzałej o 20 lat twarzy widać strach. Cofa się na krzesło i bełkocze w przerażeniu. — Nie!.. Nie! Tylko nie ja! Nie mogę patrzeć na trupy!

Wiedman boi się trupów. Pierwszego listopada, w dniu Wszystkich Świętych, nie wrócił na noc do swej willi, w której znajdowało się ciało zamordowanej przez niego tancerki amerykańskiej, Jean de Koven. Nie miał odwagi przejść przez swój ogródek, w którym był schowany jego przyjaciel, Frommer.

Jaki psychiatra rozwiąże zagadkę Wiedmana? Czy był on sadystą? W każdym razie nie w tym uproszczonym znaczeniu, jak Piotr Kerten, „wampir z Düsseldorfa”, lub jak hantowerski rzeźnik, Fryc Hauptman, który krajał na kawałki ciała swych ofiar... Nie czuł on ostrej rozkoszy, gdy przystawiał rewolwer do tyłu głowy swych ofiar, nie pastwił się nad ciałami.

Istnieje jednak okoliczność,

nad którą zastanawiają się psychiatrzy. Wszyskie ofiary Wiedmana zostały znalezione bez obuwia. Bez butów znalazł no zabitego Leblonda, Jean de Koven została pochowana w ka peluszu i białych rękawiczkach, lecz bez pantofli... Frommer leżał w mogile bez obuwia. I gdy przy świetle pochodni, w „Pieczarze bandytów” znaleziono ciało strassburskiej guwernantki, Janiny Keller, jeden z policjantów krzyknął:

— I ona jest też bez pantofli!

Wiedman kolekcjonował obuwie swych ofiar. Wśród jego rzeczy znaleziono wysokie, sznurowane buciki, jakich dziś już nie nosi w Paryżu żadna kobieta, a które chowają tylko „fatyszyści”.

Specjaliści, którym powierzono zostanie ta sprawa, będą mu sieli rozstrzygnąć, czy Wiedman był „fatyszystą”, czy nie.

Jaki złożony kompleks psychologiczny! Przystojny młodzieniec, któremu nie mogą oprzeć się kobiety, adoruje je tylko wówczas, gdy ma chęć zabi-

jać. W sąsiedztwie z nim mieszka emerytowany urzędnik, Manly z żoną i 25-letnią córką. Wiedman często przychodził do sąsiadów i bywał zapraszany na obiady i kolacje. Być może, że Manly i jego żona myśleli o tym, że dobrzeby było wydać za mąż córkę za tego miłego, dobrze wychowanego młodzieńca? Lecz Wiedman nie adorował ich córki. Wieczorem nie proponował jej spaceru, lecz uczył ją grać w szachy i opowiadał rodzicom historie o swym życiu w Ameryce. Państwo Manly słuchali z zainteresowaniem: opowiadał tak barwnie i tyle już w życiu widział i słyszał!

Delikatny, miły człowiek. Pialiśmy już o tym, że ubóstwiał on kwiaty i zwierzęta.

— Nie jest on w stanie nikomu zrobić krzywdy — mówiła o nim pani Manly.

Pewnego razu Wiedman opowiadał jej o człowieku, który sprzedał go w Niemczech i o czy jego nagłe zabłyśły gniewem. Francuzka powiedziała żartem:

— A mimo to pan nie byłby w stanie go zabić!

— Zabić człowieka? Nie, do tego nie byłbym zdolny.

A w tym czasie miał już na sumieniu śmierć amerykańskiej tancerki.

Mówią, że zabójca zawsze wraca do miejsca, w którym spełnił przestępstwo. Obecnie znów się to potwierdziło. Bandyta z Saint Cloud chciał koniecznie zobaczyć matkę zabitego przez siebie człowieka, panią Leblond. Trzykrotnie zjawiał się w jej mieszkaniu i prosił, aby pozwolono mu z nią porozmawiać. Zaintrygowana woźna w końcu wezwała panią Leblond. Wiedman przedstawił się, jako „tajny agent”.

— Co to znaczy? — spytała pani Leblond. — Pan jest agentem policji?

— Nie, jestem tajnym agentem. Chciałbym dowiedzieć się od pani pewnych szczegółów...

— Niech pan się zwróci do sądziego śledczego...

— Madame, nie mam nic wspólnego z tymi ludźmi.

Pani Leblond wstała i dała do zrozumienia Wiedmanowi, że rozmowa jest skończona. Bandyta wstał, skłonił się i rzekł:

— Proszę mi wierzyć, że z całego serca współczuję pani w nieszczęściu! Pani Leblond szepnęła:

— Ach, jakie to straszne, wszystkie te przestępstwa!

I wówczas Wiedman niechęć się wydał. Nie wytrzymał i rzekł:

— Seria przestępstw jest jeszcze nie skończona, proszę mi wierzyć!

Wiedman wyszedł. Nagle był skawica olśniała panią Leblond. Zrozumiała, że ten człowiek jest wrogiem jej syna, że wie on coś o tej sprawie i zawezwała telefonicznie policję. Samochód policyjny przybył na miejsce po kilku minutach. Agenci przeszukali sąsiednie ulice, lecz nie znaleźli nigdzie przyzwyczajonego młodzieńca, mówiącego po francusku z niemieckim akcentem. I dopiero wówczas, gdy został on aresztowany, gdy przyznał się do zabójstwa Leblonda, i fotografia jego pojawiła się we wszystkich gazetach, pani Leblond i woźna krzyknęły:

— Przecież to ten „tajny agent”!

Kto może wyjaśnić, co kierowało Wiedmanem, który dobił się o widzenie z matką zabitego przez siebie człowieka?

Wiedman pisze teraz swe pamiętniki i wspominając swe dzieciństwo zalewa się łzami. Sześciokrotny zabójca jest bardzo sentymentalny. Zawsze marzył o cichym, mieszczańskim życiu. Lubił wieczorem siedzieć przy radiu i słuchać Wagnera. Lubił domowe ognisko; nie hulał i nie prowadził rozwiązłego trybu życia. O godzinie 10-ej zęgnął się z sąsiadami i szedł spać. Chętnie siadywał przy stole, na którym płonęła lampa z abażurem. I jedno cześnie, prowadząc ciche, mieszczańskie życie, w ciągu czterech miesięcy zabił 6 osób. Kto wie, czy uda się wogóle wyjaśnić tę „zagadkę psychologiczną”?

Echa demonstracji pierwszomajowej

Sprawcy incydeny przy zbiegu ul. Głównej i Kilińskiego skazani

W dniu 1 maja r. b. przeciągał ulicą Główną od strony Wodnego Rynku pochód organizacji socjalistycznych.

Przy zbiegu ulic Głównej i Kilińskiego starosta Denys, obserwując manifestację, stwierdził, że jeden z idących w pochodzie krzyknął „Cześć pamięci Lenina”. Wskazał owego osobnika st. post. Justyckiemu, który zatrzymał go.

Aresztowanym okazał się Stanisław Wirfl. Idący w pochodzie gdy spostrzegł, że Wirfla zatrzymano poczęli nawoływać do odbicia go. Najbardziej agresywnymi okazali się: Leon Woźniakowski (ul. Tokarzewskiego 8) oraz Ksawera Borkowska (ul. Tokarzewskiego 45).

Ta ostatnia podbiegła do starosty Denysa i zaczęła się z nim szamotać, a gdy policjanci zatrzymali ją, rzuciła się na ziemię i nawoływała do odbicia aresztowanych.

Ponieważ wystąpienie Borkowskiej groziło zaostreniem sytuacji, przeto i ją wniesiono do jednej z bram, którą zamknięto.

Sprawę Wirfla wyłączono i odpowiadał on z art. 28 prawa o wykroczeniach przed sądem starościńskim.

Natomiast Woźniakowski i Borkowska w dniu wczorajszym zasiedli na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Łodzi, oskarżeni z art. 154 k. k. par. 1. Bronił ich adw. Loos.

Na rozprawie nie przyznali się do winy, wyjaśniając, że nawoływali jedynie do zachowania spokoju, gdyż powstała panika. Borkowska wyjaśniła, iż zwraca-

ła się w grzecznej formie do policjantów, aby puścili Wirfla.

Sąd po rozpoznaniu sprawy, wydał wyrok, na mocy którego 28-letni Leon Woźniakowski skazany został na 6 mies. aresztu, a 55-letnia Ksawera Borkowska na 1 miesiąc aresztu, przy czym obojgu wykonanie kary zawieszono.

Gołoledź na ulicach

Łodzianie łamią ręce i nogi

W ciągu wczorajszej nocy i dnia, na ulicach Łodzi utworzyła się gołoledź. Organa policyj-

ne wydały zarządzenie wysypania chodników piaskiem, lecz mimo to zanotowano cały szereg wypadków, a mianowicie:

Na ulicy 1-go Sierpnia złamał rękę 30-letni Przytycki (6-go Sierpnia 28), na ulicy Żeromskiego złamała rękę 16-letnia Janina Krawczyńska (Żeromskiego 17). Na ulicy Rzgowskiej poślizgnął się i dostał się pod koła autobusu 27-letni Józef Olczyk (Rzgowska 140). Doznał on złamania nogi. Przed domem przy ulicy Żeromskiego 80 złamała rękę 32-letnia pracownica domowa Władysława Chaskiewicz (Narutowicza 40). Przy ulicy Rybnej 12 złamał nogę 32-letni Dawid Piasek z Łęczycy.

CASINO

Pocz. 4, 6, 8, 10
Fenomenalna śpiewaczka
GRACE MOORE
w czarującym filmie miłosnym
„KIEDY JESTEŚ ZAKOCHANA...”
CENY ZNIŻONE 1.09
na wszystkie seanse od 1 zł.

Grand-Kino

Pocz. o 4 pp.

Jadwiga Smosarska i Eugeniusz Bodo

w filmie **SKŁAMAŁAM...**

Ceny miejsc zniżamy po raz drugi:

na I seans **85 gr.** i **1.09**

Na pozostałe seanse **1.09, 1.50 i 2.20**

Sala Filharmonii

Narutowicza 20. Tel. 213-84.

Bilety od 70 gr. co 3 — zł. dziś do nab. wstów „Kultur-Liga” Zachodnia 68 w dniu koncertu przy kasie Filharm.

W środę, 22 bm. o g. 9 w. **Jedyny koncert** największego mistrza żywego słowa

Herca GROSBARDA

Kolonia Narciarsko-Wypoczynkowa „MAKABI” W ZAKOPANEM

Willi „CórUSKA”, ul. Witkiewicza.

Kursy narciarskie.

Wyjazdy indywidualne.

Zapisy i informacje:

„MAKABI”, Al. Kościuszki 21, tel. 241-07

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocą dziesięciu dyżurują następujące apteki: H. Pastorowej, Lagiewnicka 96, J. Kahanego, Limanowskiego 80, S. Trawkowskiej, Brzezińska 56, J. Koprowskiego, Nowomiejska 15, M. Rozenbina, Śródmiejska 21, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 94, L. Czyńskiego, Rokicińska 53, Ł. Zakrzewskiego i Ska, Kąta 54, I. Sinięckiej, Rzgowska 59.

Sędzia Kasiński
w komisji rozjemczej

Przewodniczący sądu pracy Zygmunt Kasiński zarządzeniem prezesa sądu okręgowego w Łodzi delegowany został do wzięcia udziału w nadzorczej komisji rozjemczej dla zlikwidowania zatargu zbiorowego pomiędzy właścicielami a dozorcami domów w Łodzi.

Kontrola
piekarń łódzkich

Łódzkie władze sanitarne zarządziły kontrolę łódzkich piekarń, która rozpoczęła się w dniu wczorajszym.

Kontrola ta pozostaje w związku z okresem przedświątecznym a co zatem idzie masowym wypiekami, który niejednokrotnie wykonywany jest w warunkach anty-sanitarnych.

Właściciele piekarń, w których stwierdzony zostanie zły stan sanitarny pociągani będą do surowej odpowiedzialności karno-administracyjnej.

2 armatki
i 6 moździerzy
na Obronę Narodową

Stowarzyszenie mechaników polskich z Ameryki w Warszawie ofiarowało na fundusz obrony narodowej 2 armatki od zarządu i pracowników wytwórni obrabiarek i narzędzi w Pruszkowie oraz 6 moździerzy od zarządu i pracowników zakładów przemysłowych Poręba.

Diary

złożone w administracji „Głosu Porannego”

Pan Trocki na Dom Sierot, Północna 38, składa zł. 10.

KOLONIA WYPOCZYNKOWO-TURYSTYCZNA W ZAKOPANEM. Biblioteka im. B. Borochowa przyjmuje już zapisy na kolonię wypoczynkowo-turystyczną w Zakopanem w czasie od 15 grudnia.

Kolonia mieści się w komfortowym pensjonacie - hotelu „Sankówka” przy ul. Chramcówki. Pokoje słoneczne, 2-osobowe. Bieżąca ciepła i zimna woda. Łazienki. Na żądanie pościel. Wikt obfity i smaczny 4 razy dziennie. Obsługa pensjonacka. Telefon. Radio. Czytelnia pism. Bezpłatny kurs narciarski dla uczestników kolonii. Kierownictwo administracyjne sprawowane spoczywa w rękach wykwalifikowanych instruktorów. Turnusy 10 i 14 dniowe.

Cena za turnus 10-dniowy — zł. 45.—. Przejazdy indywidualne i grupowe. Zniżki kolejowe dla uczestników kolonii.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje bibl. im. B. Borochowa Zachodnia 59, tel. 191-50 w godz. 6 — 10 wiecz.

Urzędy i instytucje w święta
W piątek przerwana zostanie wszędzie praca

W związku ze świętami Bożego Narodzenia poszczególne urzędy i instytucje na terenie Łodzi ustaliły już tok urzędowania, który przedstawia się następująco:

URZĘDY PAŃSTWOWE, SAMORZĄDOWE I WOJSKOWE przerwają urzędowanie w piątek o godz. 12 w poł. W miejskich instytucjach zdrowia publicznego ustanowione zostały na okres świąt dyżury. Normalne urzędowanie podjęte zostanie wszędzie w poniedziałek, dnia 27 b. m. o zwykłej porze.

SKLEPY

do czwartku włącznie mogą być otwarte do godz. 9-ej wieczór, a w wigilię tylko do godz. 6-ej.

TRAMWAJE

(jeżeli strajk zostanie zlikwidowany)

w piątek około godz. 8 wieczór rozpoczną zjeżdżać do remiz.— O północy ustanie całkowity ruch tramwajowy, a wznowiony zostanie w pierwszy dzień świąt o godzinie 1 w południe. (O ile dyrekcja tramwai uwzględni żądania pracowników w sprawie świętowania przez cały pierwszy dzień Bożego Narodzenia, to ruch tramwajowy wznowiony zostanie dopiero w niedzielę o zwykłej porze).

POCZTA

czynna będzie w wigilię Bożego Narodzenia do godziny 5 po po-

łudniu. W pierwszy dzień świąt będzie zupełnie nieczynna, w drugim dniu urzędy pocztowe czynne będą, jak w każdą niedzielę, t. j. od 9 do 11 rano, przy tym jednorazowo zostanie w dniu tym doręczona poczta do domów. W ciągu świąt bez przerwy czynny będzie przy ul. Przejazd 38 dział pocztowo-telegraficzny. Bez ograniczeń przyjmowane będą depesze, między-miastowe rozmowy telefoniczne, listy ekspresowe, polecione itd. Normalne urzędowanie na poczcie wznowione zostanie w poniedziałek o normalnej porze. Przesyłki pośpieszne i żywnościowe doręczane będą podczas świąt bez przerwy.

W związku z nadchodzącymi świętami praca w agendach

UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

ustalona została, jak następuje:

W wigilię, dnia 24 b. m. (piątek) w wydziałach i obwodach oraz w innych zakładach Ubezpieczalni praca skończy się o g. 11-ej przed południem. Apteki czynne będą aż do wykonania całej bieżącej pracy, jednak nie zostaną zamknięte przed godz. 17-tą.

Lekarze domowi obowiązani są zafatwić wszystkie wizyty do obłożnie chorych, zgłoszone do godz. 13-ej.

Po godz. 13-ej w wigilię oraz przez całe dni i noce 25 i 26 b. m. czynne będą pogotowia położnicze i chorobowe.

W obydwu dni świąt wszystkie poza tym agendy Ubezpieczalni będą nieczynne.

Normalna praca zostanie podjęta w poniedziałek, dnia 27 b. m. w zwykłych godzinach urzędowych.

PRZEDSTAWIENIA W TEATRACH I KINACH

będą zawieszona w wigilię. — W dniu tym zakazane będą również produkcje muzyczne w kawiarniach, cukierniach i restauracjach. Przedstawienia w kinach i teatrach wznowione zostaną w pierwszy dzień świąt, a produkcje muzyczne w lokalach rozrywkowych — w drugim dniu świąt.

POGOTOWIA RATUNKOWE miejskie, Czerwonego Krzyża, oraz prywatne (12-333 i 2222-6) czynne będą w okresie świąt bez przerwy.

W SZKOŁACH

nastąpi przerwa w naukach jutro, w środę, po lekcjach. Wznowienie nauk w szkołach nastąpi w dniu 10 stycznia 1938 roku.

NA KOLEJACH

w ciągu świąt odbywać się będzie normalny ruch osobowy, zaś w ciągu 2 dni świąt ustanie

ruch towarowy i częściowo skasowane zostaną pociągi podmiejskie. W ciągu świąt przewożone będą jedynie przesyłki łatwo psujące się i pośpieszne. — Poza tym ustanowione zostały dodatkowe pociągi świąteczne do Zakopanego i Krynicy. Mianowicie pojutrze dnia 22 b. m. następnie 23 i 31 b. m. z Łodzi Fabrycznej odejdzie o godzinie 23.02 dodatkowy pociąg z wagonem sypialnym do Zakopanego. Pociąg ten przyjeżdżać będzie do Zakopanego o godzinie 9.22. Poza tym pociąg, odchodzący z Łodzi - Kaliskiej o godz. 21.30, posiadać będzie specjalny wagon do Krynicy. Dla wyjeżdżających do Zakopanego najdogodniejszym pociągiem będzie odchodzący z Łodzi-Fabrycznej o godz. 23.10. Pociąg ten kursować będzie przez Wadowice, a więc najkrótszą drogą i posiadać będzie bezpośredni wagon do Zakopanego. Poza tym ustanowiony został specjalny pociąg świąteczny na linii Łódź Fabryczna — Warszawa Gł., w dniach 21, 22, 23, 24 b. m. i 2 stycznia — odjazd z Łodzi-Fabrycznej o godz. 20.49, przyjazd do Warszawy o godz. 23.08. — Z Warszawy do Łodzi - Fabr. w dniach 21, 22, 23, 24 i 31 b. m. odejdzie dodatkowy pociąg o godz. 13.15 — przyjazd do Łodzi o godz. 15.35. (H)

70 członków Stronnictwa Narodowego skazano na areszt
W niedzielę zatrzymano na targowiskach łódzkich 66 endeków

Sąd starościński w Łodzi zaabsorbował był wczoraj sprawami, w których oskarżonymi byli sami członkowie Stronnictwa Narodowego w Łodzi.

Na pierwszy ogień poszła sprawa czterech „narodowców”, zatrzymanych podczas znanych awantur na ulicach Łodzi późnym wieczorem ubiegłego piątku, jak o tym donosiliśmy w urzędowym komunikacie.

Przed sądem starościńskim, zgodnie z naszą zapowiedzią, odpowiadali 29-letni Jan Toma-

szewski (Dworska 13), 18-letni Józef Zgierski (Sołtysówka 3), 19-letni Waclaw Tygielski (Pocztowa 13) i 20-letni Leopold Dobersztajn (Blacharska 10).

Byli oni oskarżeni o wznowienie okrzyków antyżydowskich i zakłócenie spokoju publicznego.

Po rozpoznaniu sprawy sąd starościński skazał wszystkich czterech endeków po 1 miesiącu bezwzględnej aresztu.

Następnie rozpoczęły się sprawy członków Stronnictwa Naro-

dowego, zatrzymanych przez policję ubiegłej niedzieli na targowiskach łódzkich.

W związku z niedzielą przedświąteczną na rynkach i targowiskach endecy obostrzyli akcje bojkotowania handlujących żydów.

Zmobilizowana policja przeszkodziła jednak temu, zatrzymując winnych. W ciągu dnia na Wodnym Rynku, Placu Hallera, Bałuckim Rynku i w halach targowych przy ulicy Piotr-

kowskiej 317 policja zatrzymała ogółem 66 członków Stronnictwa Narodowego pod zarzutem tamowania ruchu. Znalezione przy nich ulotki, nawołujące do bojkotowania kupców żydów.

Wszystkich 66 zatrzymanych doprowadzono wczoraj do sądu starościńskiego, który po całodziennej rozprawie skazał ich na bezwzględny areszt od 2 do 7 dni.

Zaciąg ochotników
do junackich hufców pracy

W dniu wczorajszym na murach naszego miasta rozplakowane zostały obwieszczenia o zaciągu do ochotniczej służby w junackich hufcach pracy na okres dwóch lat. Ochotniczemu zaciągowi podlegają mężczyźni, urodzeni w latach 1918, 1919 i 1920. Członkowie organizacji młodzieżowych posiadają pierwszeństwo.

Kandydaci winni do dnia 25 stycznia 1938 roku zgłosić się osobiście celem zarejestrowania i złożenia podania do wydziału wojkowego zarządu miejskiego (Piotrkowska 165). Do podania należy dołączyć dowód obywatelstwa polskiego, metrykę u-

rodzenia, urzędowo potwierdzone zezwolenie rodziców lub opiekunów, urzędowe zaświadczenie nienagannego prowadzenia się, zaświadczenia wojewódzkiego biura funduszu pracy, że kandydat jest bezrobotnym, świadectwo szkolne. Podania i załączniki wolne są od opłaty stempowej. O terminie wcielenia do junackich hufców pracy kandydaci powiadomieni zostaną dodatkowo.

Kandydaci otrzymają wyżywienie, umundurowanie, zakwaterowanie i żołd w kwocie zł. 7.50 miesięcznie w okresie zimowym i 15 do 17 zł. w okresie letnim.

101 domów Łodzi

Majątek nieruchomy samorządu stale rośnie

W 1919 roku, po przejęciu majątku miejskiego z rąk okupantów, samorząd łódzki (pierwszy) posiadał zaledwie 17 budynków własnych, a w tym 10 domów mieszkalnych, 3 biurowe, 3 różne i 1 gmach szkolny.

Od tego czasu majątek miasta w nieruchomościach wykazuje stale tendencję wzrostową. Z roku na rok rośnie ilość budynków, stanowiących własność gminy miejskiej. W roku 1923 Łódź posiada już 25 domów. Kolosalny skok robi pod tym względem Łódź w r. 1933. W roku tym oddano do użytku pierwsze wielkie kamienice

czynszowe kolonii mieszkaniowej im. Montwiłła Mireckiego na Polesiu Konstantynowskim. Otóż w roku 1933 Łódź posiada już 93 domy, w roku bieżącym (1937) liczba domów wzrasta do 101. Obecnie samorząd posiada 16 gmachów szkolnych, 3 zakłady opieki społecznej, 3 budynki biurowe, 74 domy czynszowe i 5 różnych.

Wzrost majątku nieruchomego Łodzi znajduje się w ścisłym związku z polityką inwestycyjną, prowadzoną w ostatnich latach przez samorząd, a szczególnie w latach 1929 — 1933.

FILM

ilustrujący płomienną miłość

wodzów, żołnierzy i niewolników na tle rywalizacji

Scypiona Hannibala

SCYPION

AFRYKAŃSKI

Film zrealizowany kosztem

30.000.000 lirów

odznaczony na wystawie filmowej w Wenecji pucharem

MUSSOLINIEGO

Świąteczny program kina

„PALACE”

Robotnicy opuścili po 10 tygodniach fabrykę Kaisera

Wczoraj wieczorem w inspektoracie pracy pod przew. insp. Kakowskiego i przy udziale starosty grodzkiego p. Mostowskiego, odbyła się konferencja w sprawie ostatecznego zlikwidowania przeciągającego się zatargu w firmie Kaiser (Trębaka 15).

Na konferencji osiągnięto porozumienie, w wyniku czego robotnicy po 10-tygodniowej okupacji opuścili mury fabryczne. Firma zgodziła się wypłacić robotnikom zaliczkę świąteczną w kwocie po 20 zł, dla każdego robotnika.

WPLATY NA POMOC ZIMOWĄ.

Komitet obywatelski pomocy najbardziej potrzebującym, że następstwem apelu, skierowanego do mieszkańców zaczęły ostatnio wpływać do kas komitetu zaległości w świadczeniach na pomoc zimową. Osoby, które jeszcze nie spłaciły należności otrzymują ponowne monity. — Jeśli w ciągu 3 dni od daty doręczenia upomnienia należności nie zostaną uiszczone, płatnicy wciągnięci zostaną na t. zw. czarne listy, które będą opublikowane.

Nowy prezes związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski

Wczoraj bawił w Łodzi i odwiedził oddział łódzki nowy prezes Zarządu Głównego Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski por. rez. Leon

Dzisiejsze audycje PIERWSZA AUDYCJA KONKURSUWA

Polskie Radio ogłosiło wielki konkurs zimowy dla słuchaczy. Konkurs ten przewiduje zdobycie szeregu cennych nagród, wśród których największą atrakcją jest samochód, już trzeci z kolei, jaki Polskie Radio ofiarowuje uczestnikom konkursów. Poza tym wśród nagród znajdują się podróżki zamorskie i lotnicze, odbiorniki radiowe i t. d.

Konkurs zimowy, który trwa od 1 grudnia 1937 roku do dnia 7 marca 1938 roku, dostępny jest dla wszystkich słuchaczy Polskiego Radia. Konkurs polega na trafnym ustaleniu, w jakiej kolejności trzej speake-ry stołeczni — pp. Tadeusz Bocheński, Józef Opieński i Zbigniew Świętochowski — zapowiadali w jednej z trzech audycji konkursowych.

Wyjaśnić należy, że do uczestnictwa w konkursie wystarczy nadesłanie odpowiedzi, dotyczącej jednej audycji konkursowej. Jednak każdy uczestnik konkursu może nadesłać odpowiedzi, dotyczącej dwóch lub wszystkich 3-ech audycji konkursowych, dzięki czemu powiększy odpowiednio swoje szanse.

Pierwsza audycja konkursowa zostanie nadana o godz. 20.00. Następne dwie audycje konkursowe nadane będą w styczniu i lutym 1938 roku.

W każdej z wymienionych audycji pp. Bocheński, Opieński i Świętochowski będą zapowiadali w różnej kolejności.

MINISTER ŚWIĘTOSŁAWSKI

W związku z miesiącem radiofonizacji szkół Polskie Radio organizuje o godz. 15.45 transmisję ze szkoły powszechnej nr. 73 im. Stefana Batorówego w Warszawie.

Transmisję tę rozpocznie przemówieniem minister prof. Wojciech Świętosłowski, który mówić będzie o znaczeniu akcji radiofonizacji szkół i ośrodków oświaty pozaszkolnej.

Poza tym w czasie audycji nadany będzie reportaż ze szkoły, rozmowy z dziećmi, nauczycielami i rodzicami.

Elektryfikacja okręgu łódzkiego

P. minister Roman w Łodzi na uroczystości otwarcia linii wysokiego napięcia Łódź--Zduńska Wola

W dniu wczorajszym odbyła się uroczystość poświęcenia i otwarcia nowej linii elektrycznej wysokiego napięcia, łączącej Łódź via Ruda Pabianicka ze Zduńską Wolą, a będącej pierwszym etapem planu elektryfikacji łódzkiego okręgu przemysłowego, podjętego przez międzykomunalny związek elektryfikacji „Zempol”.

Na uroczystość przybył z Warszawy p. minister przemysłu i handlu Antoni Roman w towarzystwie dyrektora departamentu Guentera i dyrektora biura wojskowego min. przem. i handlu ppłk. Szymankiewicza. W uroczystości wzięli ponadto udział wojewoda łódzki Aleksander Hauke - Nowak, naczelnik wydziału społ. - pol. dr. Wrona,

naczelnik wydziału samorządowego inż. Jellinek, prezydent m. Łodzi M. Godlewski, wiceprezydent Kozłowski, pos. M. Wadowski, dyrektor „Zempolu” inż. Szyszko, przedstawiciele elektrowni, starostwie powiatowi: łódzki, łaski, sieradzki i brzeziński, prezydenci i burmistrzowie miast okolicznych, przedstawiciele prasy itd.

Po poświęceniu podstacji w Rudzie Pabianickiej, gdzie fachowych wyjaśnień udzielał dyrektor elektrowni łódzkiej inż. Zygmunt Rau, goście udali się samochodami do Zduńskiej Woli, gdzie po przemówieniu wyjaśniającym dyrektora Zempolu inż. Szyszko odbyło się uroczyste poświęcenie stacji rozdzielczej.

Nowa linia zasilona energią elektryczną, poza Zduńską Wolą, również wszystkie miasta i osiedla, leżące na jej trasie, między innymi miasta Łask, Warta, Szczerców i stację węzłową na linii Herby — Gdynia a mianowicie Karsznice.

Na zakończenie uroczystości odbyło się w Zduńskiej Woli śniadanie, w czasie którego p. minister Roman, odpowiadając na szereg pytań, powiedział m. in.:

„Jadąc tutaj nie miałem zamiaru przemawiać, bo wiedziałem, że jadę oglądać czyn polski, a czyn mówią głośniej, niż słowa. Pragnę jednakże zabrać głos nie tylko dlatego, żeby podziękować za przyjęcie i uprzejme słowa, które panowie byli łaskawi do mnie skierować, lecz aby podkreślić, że ten czyn, choć mały w skali europejskiej, jest właśnie takim czynem, jakiego nam potrzeba. Tego rodzaju czyny dla całej Rzeczypospolitej przyniosą wielką korzyść, a przynajmniej pozwolą osiągnąć dobrobyt całego społeczeństwa. Pragnąłbym ażeby te poczynania, pobłogosławione przez kościół katolicki, które sprawiły, iż tu lampki elektryczne zapłonęły, podjęte zostały i w innych ośrodkach i stały się wielką i potężną siłą w całej Rzeczypospolitej.

W tej myśli wnoszę zdrowie za pomyślność i rozwój tutejszych poczynania”.

P. minister w godzinach przedwieczornych opuścił Zduńską Wolę, udając się przez Łódź do Warszawy.

CHORA WĄTROBA

rujnuje organizm. Stosuje się w tych niedomaganiach SÓL MORSZYŃSKA lub WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ. Zadać w aptekach i składach aptecz.

Min. Kościalkowski przyjeżdża

na otwarcie nowego gmachu ubezpieczalni w Łodzi

Dzisiaj o godz. 12 w południe odbędzie się w Łodzi podniosła uroczystość poświęcenia nowego gmachu ubezpieczalni społecznej przy ul. Leczniczej 12. — Gmach ten, którego budowę zapoczątkowano jeszcze kilka lat temu, oddany zostaje południowemu obwodowi ubezpieczalni i w ten sposób obsługiwać

dzie ludność Chojen i dzielnicy górnej.

Na uroczystość poświęcenia nowego gmachu dyrekcja ubezpieczalni zaprosiła cały szereg przedstawicieli władz centralnych z ministrem opieki społecznej, p. Zyndram - Kościalkowskim na czele. Oprócz p. mini-

stra przyjechać ma dzisiaj kilku dyrektorów min. op. społecznej, przedstawiciele zakładu ubezpieczeń społecznych oraz reprezentanci świata lekarskiego

W uroczystości wezmą ponadto udział delegaci związków robotniczych.

Choinka na Placu Wolności

Zamiast gwiazdki na święta, Łódź wysyła chore dzieci do sanatorium

Z przygotowań, jakie władze miejskie czynią do tegorocznych świąt wynika, że Boże Na-

rodzenie obchodzone będzie obecnie w skromniejszych ramach, aniżeli w latach ubiegłych.

W roku zeszłym np. magistrat urządził tradycyjne choinki niemal na wszystkich placach publicznych, co pochłonęło stosunkowo znaczne wydatki. W roku bieżącym zainstalowana zostanie tylko jedna choinka na Placu Wolności. Będzie to oczywiście — symboliczna choinka, która zostanie specjalnie

udekorowana i iluminowana.

Pieniądze, które gmina miejska rok rocznie wydawała na choinki, zostaną w tym roku obrócone na ratowanie zdrowia gruźliczo - chorych dzieci łódzkich. Działka skierowana została do jednej z miejscowości ku racyjnych pod Krakowem. Na cel ten przeznaczono 6.000 zł., która to suma wpłynęła ub. nie dzieli z ofiar na „gwiazdkę” dla biednych dzieci.

LUIZA RAINER

Największa gwiazda ekranu, która pokonała Grete Garbo i Elżbietę Bergner

Trzy lata temu, w małym teatryku na przedmieściu Wiednia występowała śpiewaczka, zarabiająca 5 szylingów za wieczór. Publiczność lubiła ją, ale... to wszystko. Mało kto cenił zdolności nikomu prawie nieznaną Luizy Rainer. Uważano, że „wyżej” nie pójdzie.

Niewysoka brunetka, o łagodnych rysach, twarzy, szczerzej sylwetce i zdecydowanych ruchach — pochodząca z dolnej Austrii — artystka, nie wierzyła, podobnie jak otoczenie, w swą przyszłość. Być może, że nawet żałowała studiów muzycznych i aktorskich, którym poświęciła uniwersyteckie lata. Była biedna, skromna, ale wytrzymała...

Więc mimo wszystko nie rezygnowała z marzeń o karierze.

Zdarzyło się w noc sylwestrową 1935 roku, że do małego lokaliku na Praterze zawitało towarzystwo, w którym pierwsze skrzypce grał słynny reżyser Max Reinhardt. Na scenie występowała właśnie Luiza Rainer.

„Kto to jest?” — zapytał kelnera.

„Nasza śpiewaczka, bardzo miła panienka, studentka kon-

serwatorium — Luiza Rainer” — brzmiała odpowiedź.

Luiza Rainer śpiewała właśnie starą, przedwojenną piosenkę, którą później zdobyła sobie światowy rozgłos. Reinhardt nie spuszczał oka z wytwornej, czarującej sylwetki młodziutkiej artystki.

Po występie zaprosił ją do towarzystwa, a nazajutrz przedstawił dyrektorowi jednego z największych teatrów wiedeńskich. Protekcja Reinhardta przełamana „złą passę”. Luiza Rainer stała się nagle cenioną i wziętą aktorką. Odkryto w niej wdzięk, urodę, talent.

Ale dopiero gdy na zaproszenie Metro - Goldwyn - Mayer udała się do Hollywood, gdzie czarodziejskie sztuczki kosmetyczek, charakterystycznych instruktorów, nauczycieli gimnastyki, gry i śpiewu — zmieniły, poprawiły i wydobyły walory nowej gwiazdy — stała się Luiza Rainer kobietą, za którą szaleje cały Hollywood.

Jej kreacje? Anna Hold w filmie „Król Kobiet”, O. Lan w filmie „Ziemia Błogosławiona” i obecnie „Życie ulicy”.

Gdzieś na bocznej ulicy wielkiego miasta, w cieniu drapaczy

chmur i w sąsiedztwie peryferii — dwoje ludzi bierze się za bary z życiem...

Oboje młodzi, przystojni, biedni — mają jedną szansę — wierę w siebie i w swoją miłość.

Życie ulicy płynie wartkim prądem. Szalony pęd zmiata wszystko, co próbuje stanąć na drodze. Biada tym, którzy nie rozumieją praw wielkiego miasta. Żelazne, nieugięte prawo zwycięży tu święci swe tryumfy.

Ulica ich złączyła — i ulica im się przeciwstawia. Rozpoczyna się walka na śmierć i życie. Walka dwojga dzielnych, młodych ludzi z prawami wielkiej metropolii, wrogiem i zachłannym.

Na tym tle rozwija się akcja przepięknego filmu „Życie ulicy”...

Na tym tle wyrastają sylwetki bohaterów filmu: Luizy Rainer i Spencera Tracy.

Dwie wielkie gwiazdy srebrnego ekranu, które pod kierownictwem mistrza nad mistrzami Franka Borzage, stworzyły arcydzieło wielkiej miary.

Premiera „Życia ulicy” odbędzie się już dziś w kinie „Europa”.

Cramm i Henkel zawodowcami

W związku z tournée dwu najlepszych tenisistów niemieckich von Cramma i Henkla po krajach zamorskich, w prasie zagranicznej coraz częściej pojawiają się wiadomości kwestionujące amatorstwo obu tenisistów.

Cramm i Henkel wyjechali w sierpniu b. roku do Ameryki, gdzie rozegrali szereg meczów we wszystkich większych miastach, po czym udali się do Japonii, stąd znów do Australii. — Za występy kazali sobie likwidować b. poważne kwoty, co w zasadzie jest sprzeczne z przepisami amatorskimi. W związku z powyższymi zarzutami, całą sprawę ujął w swoje ręce kierownik niemieckiego sportu Tschammer v. Osten, który stwierdził, że postępowanie Cramma i Henkla jest sprzeczne z przepisami amatorstwa.

Eliminacje lekkoatletów w Łodzi przed ustaleniem składu na wielki mecz między państwowy Polska—Francja

Polski związek lekkoatletyczny zaproponował związkowi łódzkiemu ORGANIZACJĘ W DNIU 15 MAJA P. R. W ŁODZI OGÓLNOPOLSKICH ZAWODÓW ELIMINACYJNYCH PRZED USTALENIEM REPREZENTACJI POLSKI NA MECZ LEKKOATLETYCZNY Z FRANCJĄ W DNIU 18 — 19 CZERWCA W WARSZAWIE.

Zarząd łódzkiego okręgowego związku lekkoatletycznego oczywiście zgodził się na organizację

eliminacji i zaakceptował warunki PZLA. W zawodach wezmą udział wszyscy najlepsi lekkoatleci polscy z Nojnim, Gierutą, Hankem, Fiedorukiem, Garnuszewskim, Kucharskim, Gąssowskim, Sznajdrem, Zasłoną.

Będzie to częściowy ekwiwalent za dotychczasowe pominięcie Łodzi przy organizacji poważniejszych imprez. Łódź zasługuje na to, aby wreszcie otrzymać organizację meczu między państwowego lekkoatletów. Mo-

że sprawne przeprowadzenie eliminacji 15 maja p. r. zwróci uwagę PZLA na zainteresowanie Łodzi lekkoatletyką i możliwości przeprowadzania w naszym mieście większych imprez.

W ŁOZLA odbyła się konferencja kierowników sekcji lekkoatletycznych, na której omówiono sprawę zaprawy zimowej zawodników oraz sprawę obsadzenia kursów dla przodowników lekkoatletycznych.

Druga liga piłkarska z udziałem mistrza Łodzi — na widnokręgu

We wrześniu b. r. odbyła się w Częstochowie konferencja delegatów klubów, które zdobyły mistrzostwo okręgowych związków w piłce nożnej. Przedmiotem obrad konferencji była sprawa stworzenia II ligi. Udział w tej konferencji był dość liczny, choć kilka poważnych towarzystw, jak np. Naprzód (Lipiny), Podgórze (Kraków), Union Touring (Łódź) i HCP (Poznań), nie było reprezentowanych. Zebrani upowładnili wówczas częstochowską Brygadę do poczynienia kroków, aby stworzono u nas w roku 1938 drugą ligę.

W myśl tego częstochowska Brygada zwróciła się ostatnio do ligi PZPN, oraz poszczególnych klubów z memoriałem, który przedstawia projekt stworzenia II-iej ligi. Przedstawia się on następująco:

1) Utworzenie II-iej ligi państwowej podniesie poziom piłkarstwa we wszystkich ośrodkach, a zwi-

szcza tam, gdzie będą kluby proponowanej II-iej ligi.

2) Utworzenie II ligi państw. da możliwość niektórym zawodnikom, wybitnie uzdolnionym, do szybkiego awansu.

3) Utworzenie II ligi państw. wyrówna dotychczasową różnicę istniejącą między I-szą ligą a klubami klasy A, biorąc pod uwagę rozgrywki międzyokręgowe i finałowe.

4) Utworzenie II ligi państw. będzie bodźcem do wyteźnionej pracy klubów proponowanych w II lidze państwowej.

Proponowana II liga państw. składać się będzie z mistrzów poszczególnych okręgów w 1937 r. w ilości 11 klubów, oraz 2 klubów, spadających w roku bieżącym z I ligi.

Rozgrywki odbywać się będą na wzór I ligi państwowej z tym, że:

1) mistrz II ligi państwowej awansować będzie do I ligi państw.;

2) klub zajmujący ostatnie miej-

sce w I lidze spadać będzie do II ligi;

3) mistrz klasy A według dotychczasowego systemu rozgrywek wchodzi do II ligi;

4) dwa kluby, zajmujące ostatnie miejsca w II lidze państw. spadają do klasy A swego okręgu.

Stan powyższy, dotyczący ostatniego punktu, trwałby w ciągu 8 lat, co w rezultacie po tym okresie czasu dałoby 10 klubów.

Wszelkie agendy II ligi prowadzić będzie zarząd I ligi, jak również kluby II ligi podlegać będą bezpośrednio zarządowi I ligi.

W zasadzie stworzenie II ligi byłoby ze wszechmiar oczekiwaniem dla klubów, spadających z ligi PZPN, spadek nie byłby tak dotkliwy, jak to jest obecnie. Odległości jednak poszczególnych klubów i związane z tym wyjazdy powodują tak duże koszty, iż czynią ten projekt nierealnym.

Duże ułatwienia dla narciarzy

Mogą nawet bez przepustek przebywać w strefie nadgranicznej

Rozporządzeniem wojewody stanisławowskiego zostały wprowadzone pewne ułatwienia dla członków Polskiego Związku Narciarskiego

(i innych towarzystw turystycznych wymienionych w zarządzeniu), poruszających się w strefie nadgranicznej województwa stanisławowskiego.

W szczególności członkowie PZN, posiadający ważne legitymacje członkowskie mogą się poruszać swobodnie na terenach strefy nadgranicznej powiatów nadwórniańskiego, kałuskiego, dolńskiego, stryjskiego i kosowskiego, oraz na głównym szlaku turystycznym imienia Marszałka Piłsudskiego i na wymienionych w zarządzeniu szlakach turystycznych. Również osoby przebywające czasowo na terenach strefy nadgranicznej są zwolnione od obowiązku posiadania dowodów osobistych, jeśli posiadają inne dokumenty zaopatrzone w fotografie i pozwalające stwierdzić tożsamość osoby w sposób nie naruszający uzasadnionych wątpliwości. Specjalne zezwolenie jest potrzebne jedynie na fotografowanie lub filmowanie obiektów wojskowych, kolejowych i pocztowych.

Równocześnie rozporz. wojewody śląsk. zostały zwolnione od obowiązku posiadania dowodów osobistych osoby uprawnione do korzystania z ułatwień w ruchu granicznym na pograniczu polsko-czechosłowackim na podstawie przepisów konwencji turystycznej, posiadające ważne co do terminu i zaopatrzone w fotografię posiadacza legitymacje turystyczne (żółte) Pol. Zw. Narciarskiego, prawidłowo zatwierdzone przez władze administracyjne.

Ponadto wyłączona została strefa nadgraniczna województwa śląskiego z pod przepisów o posiada-

niu i przenoszeniu aparatów fotograficznych oraz o dokonywaniu zdjęć fotograficznych i filmowych, z tym jednak, że zakazane jest fotografowanie i filmowanie wszelkich urządzeń i obiektów wojskowych, kolejowych, lotniczych, pocztowo-telegraficznych i radiostacji Polskiego Radia.

Najlepszy team piłkarski świata

Jeden z czołowych dziennikarzy sportowych Anglii, Evan Sharpe, zestawil najlepszy zespół piłkarski Wielkiej Brytanii, jaki możliwy jest w tej chwili. Oczywiście Anglicy uważają, że byłby to tym samym najlepszy zespół świata. W teamie Sharpe'a widnieje siedmiu graczy Anglii i Szkocji, którzy grali ostatnio przeciw Czechosłowacji.

Skład najlepszej jedenastki świata według Sharpe'a wygląda następująco: Dawson, Anderson i Cummings — Szkocja; Creyston, Callis — Anglia i Brown — Szkocja; Mathews — Anglia, Walker — Szkocja, Drake — Anglia, Brüne Jones — Walia i Basting — Anglia.

Dr. Becker w berlińskim „Fussballu” ogłosił listę najlepszych piłkarzy świata, którzy brali udział w walkach przeciw Anglii. Najlepszym bramkarzem kontynentu, widzianym w Anglii był Planicka — Czechosłowacja; obrońcami — Rainier i Sesta — Austria; najlepszymi pomocnikami i strzelcami — Sarrossi, Węgry, Zischek, Sindler, Schall i Vogl — Austria.

Regent Węgier oklaskuje polskich tyżwiarzy

Staraniem węgierskiego związku tyżwiarzkiego, odbyły się w Budapeszcie międzynarodowe pokazy jazdy figurowej. W jeździe solowej wystąpili najlepsi zawodnicy węgierscy z Tertakiem i Pataky na czele. W jeździe parami popisał się mistrzowska para świata Herber — Baier (Niemcy), rodzeństwo Szekreneyssy (Węgry), oraz mistrzowska para Polski rodzeństwo Stefan i Erwina Kalusowie. Przy tak silnej konkurencji para polska oczywiście nie mogła się specjalnie wyróżnić, mimo, że jej produkcje nagradzane były burliwymi oklaskami.

Na pokazie, który zgromadził przeszło 2 tysiące widzów, obecny był regent Horthy z małżonką.

Polska - Węgry - Austria 2 mecze międzypaństwowe naszych bokserów

Wczoraj wieczorem odbyło się w Poznaniu posiedzenie zarządu Polskiego Związku Bokserskiego, na którym rozważano koncepcję rozegrania meczu międzypaństwowego Polska — Austria w dniu 12 kwietnia r. p. we Wiedniu, w drodze powrotnej z Budapesztu, gdzie nasza ósemka reprezentacyjna walczyć będzie z Węgrami dwa dni wcześniej. Koncepcję tę uznano za korzystną i w tym sensie poszło pismo do Zw. Austriackiego, który nota bene jest winien Polsce rewanż za gościnę w Łodzi i z propozycji przypuszczalnie skorzysta.

Na porządku obrad była również sprawa znieważenia Rotholca przez dwa poznańskie pisma, o czym pisaliśmy przed tygodniem. Postanowiono zaczekać na opinię Z. Z., do którego już zwrócił się P. Z. B.

Tużych ciekawych rzeczy nie załatwiono.

huder
ABARID
nie zawiera szkodliwych domieszek. Przygotowany jest na sproszkowanych cebulkach lilii białej.

Drużyna Rotholca w Łodzi

Jak już podawaliśmy, na niedzielę 26 b. m. przyjeżdża do Łodzi drużyna bokserska warszawskiej Gwiazdy w celu rozegrania meczu towarzyskiego z Hakoahem.

Gwiazda zapowiedziała przyjazd drużyny w następującym składzie: Rotholc, Zysman, Zateł, Cukierman, Futerman, Jeleń, Rozenberg i Albert.

Atrakcją będzie występ Rotholca, który znajduje się w b. dobrej formie, odniósł ostatnio 9 kolejnych zwycięstw, a m. in. w meczach międzypaństwowych i między narodowych, a w Łodzi nie walczył już od blisko trzech lat.

Hakoah wystąpi przeciwko gościom w składzie następującym: Rossman, Tauber, Fagot, Mosman, Wdowiński, Jabłoński, Waldman, Blbaum.

Mecz Hakoah — Gwiazda odbędzie się w sali teatru Kameralnego przy ul. Cegielnianej 27 i rozpocznie się o godz. 12-iej w pol.

Na łódzkiej planszy

Sprawa utworzenia łódzkiego okręgowego związku szermierczego w Łodzi posunęła się znacznie naprzód. Statut związku został już zatwierdzony, a ostateczna decyzja w tej sprawie zapaść ma na walnym zgromadzeniu polskiego związku szermierczego, które odbędzie się w dniu 23 stycznia w Warszawie. Na zebranie to łódzka komisja szermiercza wysłała specjalnego delegata, a pozatym czterech delegatów wysłała kluby łódzkie.

Został już ustalony dokładny termin międzyokręgowego meczu szermierczego Łódź — Śląsk. Mecz ten odbędzie się w Łodzi w dniach 1 i 2 lutego. W reprezentacjach obu okręgów wystąpią czołowi zawodnicy polscy, a m. in. Żaczek, Koswała, Sobik, Kantor i Mirowski.

Łodowisko w Helenowie już czynne

Łodowisko w Helenowie, zawsze wzorowo prowadzone przez fachowców, jest już od wczoraj czynne. Bez zapowiedzi o otwarciu zebrała się już wczoraj masa młodzieży, amatorów tyżew. Dziś napewno tłumnie łódziska pospieszają do Helenowa.

Polityka i gospodarstwo

Poniższy artykuł finansowego redaktora „Manchester Guardian” dowodzi, jak obecnie gospodarstwo i polityka są od siebie wzajemnie uzależnione:

Hrabia Volpi b. minister finansów Włoch i b. prezes zarządu Banca Commerciale Italiana, z okresu, kiedy instytucja ta była we Włoszech wielką potęgą, bawił ostatnio w Londynie.

Według wiadomości jednej z włoskich agencji prasowych, hr. Volpi bynajmniej nie czynił starań o pożyczkę i unikał każdego, kto by był skłonny ofiarować mu pieniądze, czy to długoterminowo, czy też krótkoterminowo. Agencja zauważa, że brytyjscy finansjerzy, gdyby ich o to proszono, byłiby gotowi udzielić nawet wielkich pożyczek, bądź to państwu, bądź też prywatnym przedsiębiorstwom, wiedząc, że Włochy są jednym z niewielu krajów, szczególnie skrupulatnych w placeniu swoich długów. Ale Włochy nie potrzebują zagranicznych pożyczek, bo są w stanie wydestać fundusze, o ile zachodzi potrzeba, ze złota i innych zapasów obywateli włoskich. Tak było w przeszłości i będzie — według twierdzenia agencji — na przyszłość.

Otóż prawdą jest, że w pewnym okresie (1924—29) państwo włoskie, albo prywatne przemysły włoskie, mogły uzyskać wielkie pożyczki lub fundusze inwestycyjne w Londynie, ale zadawały się małyimi pożyczkami i funduszami. Dlatego też w 1929 i w następnych latach Włochy nie zalegały z opłatami procentów, jak wielu innych dłużników. Co prawda, w 1935 r. w okresie przygotowań do wojny abisyńskiej, włoskie firmy i urzędy, udzielisz wielkich zamówień, zalegały z poważnymi sumami za import. Wierzyciele musieli długi czas czekać, ale w końcu zostali przeważnie zaspokojeni, aczkolwiek, wbrew umowie w zdeprecjonowanych lirach.

W przeszłości więc, Włochy nie były skore do pożyczek i wobec tego nie były też kiepskim płatnikiem.

Z drugiej strony, poszukujący dzisiaj z ramienia Włoch pożyczek w Londynie, nie tylko nie otrzymaliby żadnych ofert, ale sam musiałby ich długo i uporczywie szukać.

O ile chodzi o możliwość rządu włoskiego w kierunku uzyskania od swoich obywateli funduszy w walucie zagranicznej, należy przypuścić, że gdyby to było tak łatwo, nie byłoby takiego forsowania eksportu towarów włoskich niemal za każdą cenę. Okazuje się, że najbardziej znane włoskie firmy samochodowe sprzedają swoje wyroby na rynkach zagranicznych prawie za połowę ceny, pobieranej w kraju. Również rząd włoski nie zredukowałby importu ropy do minimum, jeżeli ma ambicję mechanizowania swej armii.

Rząd włoski, zmuszony do ograniczenia importu, po części z powodu braku środków płatniczych, a po części w wykonaniu planu samowystarczalności, musi walczyć z szybko wzrastającymi kosztami utrzymania i aczkolwiek czyni wielkie wysiłki w kierunku zredukowania cen artykułów pierwszej potrzeby, jak chleba i oliwy, odbywa się to za cenę ich jakości. W tych warunkach rząd włoski ma zapotrzebowanie na całe złoto i waluty, które może wydestać od swoich obywateli, ale czy to jest wielka kwota i czy leży w mocy rządu uzyskanie jej przymusowo — to już jest kwestia, znajdująca się poza sferą niniejszych rozważań. (S)

Kartel dostawców Łodzi

Łódzcy importerzy uzależnieni od porozumienia kupców angielskich

Łódź z dużym zainteresowaniem obserwuje rozwój wypadków na zagranicznych rynkach surowcowych.

Z londyńskiego rynku szmat bawełnianych nadchodzą informacje o mocniejszej tendencji i zwiększających cenach tych artykułów.

W świetle powyższych faktów rok 1938 we włókiennictwie zgrzebno-wigoniowym rozpoczą się może pod znakiem **wyżki cen surowców**, co będzie miało duże znaczenie dla kształtowania się koniunktury w tych branżach.

Rynki bawełny indyjskiej stały pod znakiem wielkich zakupów ze strony Japonii. W czasach ostatnich Japonia zawiadła oczekiwania producentów bawełny indyjskiej, zakupując surowca indyjskiego o 5 tysięcy bel mniej. Może to mieć kolosal-

ne znaczenie dla kształtowania się cen na rynku, szczególnie, jeżeli się uwzględni, że według najnowszych informacji z ostatniego tygodnia zbiory bawełny indyjskiej kształtują się zupełnie **pomyślnie** i nie ma już obaw, które istniały przed dwoma tygodniami.

*

Duże wrażenie w Łodzi wywołała wiadomość o utworzeniu w Londynie **ścisłego porozumienia, względnie quasi kartelu eksporterów surowcowych do Polski.**

Powstanie tego porozumienia wywołane zostało niewywiązywaniem się **łódzkich importerów wobec firm londyńskich** ze swoich zobowiązań, co skłoniło firmy londyńskie do zawarcia porozumienia, obejmującego ceny i warunki pokrycia.

Ustalona ma być lista importerów, którym można udzielać

kredytu i realizować transakcje.

Należy zauważyć, że w ostatnich czasach zanotowano na rynku londyńskim dużą **nieufność w stosunku do rynku łódzkiego.** Kilka poważniejszych firm wycofało się w ogóle z eksportu do Łodzi. Firmy londyńskie podkreślają, że dużą bolączką są **formalności importowo-celne** (jak np. przy imporcie szmat-rabanie), które opóźniają przekazywanie należności tych firm.

Formalności te stały się m. in. przyczyną, że wielu importerów łódzkich nie uiszczało jeszcze należności z przed dziewięciu miesięcy.

Powstanie porozumienia eksporterów londyńskich niewątpliwie utrudni naszą sytuację importową, co nie leży w interesie włókiennictwa, które rozpocznie produkcję sezonową na rok 1938.

Haussa na akcje

Najsilniej zwykowały papiery przemysłowe

Dzień wczorajszy na rynku walorów upłynął pod znakiem dawno oczekiwanego haussy. Tak się bowiem złożyło, że na rynek oddziaływały wczoraj instytucje finansowe, kulisa giełdowa oraz publiczność, co w efekcie końcowym dało poważną **wyżkę kursów.**

Szczególnej **wyżki doznały akcje przemysłowe**; pozostaje to prawdopodobnie w związku ze zwolnieniem od podatku dochodowego kuponów oraz z krążącymi pogłoskami, iż rząd nalegał będzie w tym roku na wydzielanie dywidendy przez spółki akcyjne.

Nastroj na giełdzie jest **wybitnie optymistyczny**, przy czym sfery giełdowe zapowiadają dalszą **wyżkę kursów**, bez względu na tendencję na giełdach światowych.

Transakcji dokonywano według kursów następujących:

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna podniosła się o 100 pkt. Za papier ten płacono 62.75, żądano 63.25.

3 proc. pożyczka inwestycyjna również wykazała **wyżkę**, jakkolwiek niejednorodną: I em. zwykowała o 100 pkt. i obracano nią po 77.75 kupno, 78.25 sprzedaż. II zaś em. podniosła się o 125 pkt. osiągając kurs 77.50 w placeniu, 78 w żądaniu.

5 proc. pożyczka konwersyjna poprawiła się o 200 pkt. Papierem tym obracano po 66.75 kupno, 77.25 sprzedaż.

Świadczenia pochodzenia

na towary francuskie

Na zasadzie traktatu handlowego polsko-francuskiego, **świadczenia pochodzenia** mogą być wystawiane bądź przez izby handlowe, z terenu działalności których towar jest wysyłany, bądź przez władze celne lub każdą inną władzę i organizację gospodarczą, co do których wyrazi zgodę kraj przelnaczenia towaru.

W związku z tym, ministerstwo skarbu na wniosek ambasady francuskiej w Warszawie poleciło urzędowo celnym honorować **świadczenia pochodzenia** wystawione przez merów miast francuskich.

Świadczenia te powinny być opatrzone w polską wize konsularną, stwierdzającą wiarygodność danych, zawartych w świadectwie.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) podniosła się o 50 pkt. Na rynku prywatnym obracano nią po 42 w placeniu, 42.50 w żądaniu.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna: grubsze odcinki zwykowały o 200 pkt. i obracano nimi po 65.50 kupno, 66 sprzedaż. Natomiast drobne odcinki tej pożyczki podniosły się tylko o 100 pkt. osiągając kurs 64.50 w placeniu 65 w żądaniu.

4 i pół proc. listy zastawne

Niepokojąca ciągłość zniżki

Rolnicy obawiają się poważnych strat

Na rynkach krajowych w rolnictwie nadal panuje **tendencja słaba i wyraźnie zniżkowa.** W tygodniu obniżyły się wszystkie zboża. Spadek nie jest wprawdzie duży, ale **niepokojąca jest jego ciągłość.** Obniżyły się również nasiona oleiste (oprócz lnu) Spadły ceny pasz słomianych — siana i słomy. Zauważać należy, że jeżeli porównamy ceny roku bież. z zesłorocznymi, to stwierdzimy, że są one wprawdzie wyższe, — ale — biorąc za punkt wyjścia moment żniw — **stale obniżają się**, wówczas, gdy przed rokiem ciągle wzrastały.

Ta strona dynamiki cen wysoce **niepokoi rolnictwo**, powtórzyłoby się bowiem to samo, co i przed kilku laty, kiedy ceny poźniwne były wyższe od przednowkowych. Ci więc rolnicy, którzy korzystali z kredytu zastawowego, poniosą **straty**, a w roku b. kredyt ten został wyškany znacznie szerzej niż w latach ubiegłych.

ziemskie ser. V poprawiły się o 200 pkt. Obracano nimi po 61.50 kupno, 62 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z r. 1933 podniosły się o 150 pkt. Na rynku prywatnym obracano nimi po 62.75 w placeniu, 63.25 w żądaniu.

Na rynku akcyjnym **wyżka** była poważniejsza. Akcje Banku Polskiego w stosunku do poprzednich notowań **podskoczyły** o 250 pkt. Obracano nimi po 113.75 kupno, 114.75 sprzedaż.

Zauważać należy, że **poadaż zboża w chwili obecnej jest dość duża**, przewyższająca zapotrzebowanie na cele aprowizacyjne. Przed świętami rolnicy zwykle poszukują gotówki, sprzedaż zaś zboża jest dość **szybkim sposobem** zdobycia jej. Stąd i znaczna **poadaż.**

Na rynku zwierząt rzeźnych panowała **tendencja stała**, ceny znów się obniżyły. Wyrazem niepomyślnego stanu rzeczy na rynku jest ogromna **poadaż sztuk chudych**, stanowiących na rynku warszawskim 65 proc. ogólnej ich liczby (normalnie 10 — 15 proc.). Przy tym do Warszawy przychodzi towar lepszy, na prowincji jest dużo gorzej, a w okęgach dotkniętych nieurodzajem pasz **zwierzęta chude** stanowią prawie 100 proc. towaru rynkowego.

Zrozumiałym jest przeto, że **zwierzęta dotuczone** są nawet o kolwiek droższe, a chude prawie 2 razy tańsze, niż przed rokiem.

Organizacja eksportu do Anglii

Produkcja chałupników i rzemieślników-żydów

W Warszawie bawił w charakterze gościa żydowskiego komitetu gospodarczego, p. I. Kestenbaum, prezes „Polish - Jewish Association for Trade nad Economic Reconstruction” (Polsko-żydowskie towarzystwo dla handlu i odbudowy gospodarczej), które to towarzystwo ma za zadanie nieść pomoc żydom polskim przez ułatwienie importu towarów produkcji żydowskich rzemieślników i robotników.

W związku z pobylem p. Kestenbauma odbyło się w komitecie gospodarczym zebranie, poświęcone omówieniu transakcji eksportowych między Anglią i Polską w dziedzinie wyrobów rzemieślniczych, chałupniczych i drobnego przemysłu.

P. Kestenbaum w obszernym referacie zobrazował dotychczasową **działalność towarzystwa** w Londynie, które grupuje przedstawicieli kupiectwa żydowskiego, importerów różnych branż. Kupcy ci pra-

gę importować z Polski artykuły, które dotychczas były sprowadzane z Niemiec i Japonii. Z importu wyłączone są obecnie artykuły, produkowane w Wielkiej Brytanii. Przeprowadzone badania nad próbami i wzorami, wysłanymi do Londynu, pozwoliły stwierdzić istnienie **wielkich możliwości dla wzmocnienia importu wyrobów produkcji rzemieślniczej, chałupniczej i drobnego przemysłu.**

W wyniku dyskusji uchwalono zorganizować w styczniu w Londynie **wystawę produkcji rzemieślników i chałupników**, która ułatwi prowadzenie dalszej pracy i zawieranie transakcji handlowych. W tym celu żydowski komitet gospodarczy wydeleguje do Londynu swych przedstawicieli, którzy zabiorą **obszerną kolekcję wzorów** artykułów produkcji rzemieślniczej i chałupniczej.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-devizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była nieco słabsza, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Amsterdam 293,55 Bruksela 89,65, Gdańsk 100, Kopenhaga 117,80, Londyn 26,38, Nowy Jork — 5,27,50, Nowy Jork — kabel 5,27,63, Oslo 132,55, Paryż 17,95, Praga 13,50, Sztokholm 136,10, Zurych 122. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,25, kanadyjskie 5,24,50, florany holenderskie 292,55, franki francuskie 17,70, szwajcarskie 121,50, belgijskie 89,40, funty angielskie 26,29 palestyńskie 25,95, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 17, duńskie 117,25, norweskie 131,90, szwedzkie 135,45, liry włoskie 20,80 szylingi austriackie 98,20, marki fińskie 11,25, marki niemieckie 115, niemieckie srebrne 126.

PAPIERY PROCENTOWE.

Na rynku papierów procentowych tendencja była **wybitnie mocna.** Niektóre papiery doszły do kursu od dawna nienotowanego. Na giełdzie panuje **wielkie ożywienie**, przy dużych obrotach. Największych zaś obrotów dokonano 4 i pół proc. pożyczką wewnętrzną i 4 i pół proc. listami ziemskimi. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 78 (plus 100), II em. 77,75 (plus 125), 4 proc. dolarowa 42,25 — 41,75 — 42,25, 4 proc. konsolidacyjna 64,50 — 66 — 65,75 (plus 175), drobne odcinki 63,50 — 65 — 64,75, 5 proc. konwersyjna 67 (plus 300), 4 i pół proc. poź. wewn. 63 (plus 100), 4 i pół proc. listy ziemskie 60 — 62 — 61 (plus 225), 4 i pół proc. ziemskie poznańskie seria „L” — 59,50 (plus 75), 4 proc. ziemskie poznańskie 51,50 (plus 150), 5 proc. Warszawy stare 70, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 68,50 — 68,25 — 68,50, 5 proc. Kalisza 57 (plus 200), 5 proc. Łodzi z r. 1933 — 61,25 — 61,63.

AKCJE.

Na rynku akcyjnym tendencja była również **wybitnie mocna**, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 112,50 — 114,25 (plus 225), Cukier 34,50 — 34 (plus 50), Węgiel 28,50 — 29,50 — 29 (plus 225), Norblin 62 — 61,50, Modrzejów 10,25, Ostrowiec 52, Starachowice 33,75 — 34,25 — 34 (plus 200).

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

Trans. Sprzedaż Kupno	
Dolarówka	42.00
Inw. I em.	77.25
Inw. II em.	76.75
Konsol. gr.	64.00
Konsol. dr.	63.25
Wewn.	62.00
Bank Polski	113.00 112.00
Tendencja	mocna.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Owies jedn.	22.25 — 22.75
Owies zbier.	21.75 — 22.00
Żyto	23.25 — 23.50
Pazienica	26.00 — 26.25
Pazienica zbierana	27.75 — 28.50
Jęczmień przem.	19.25 — 19.75
Jęczmień brow.	30.25 — 31.25
Mąka żytnia 50%	33.25 — 34.00
„ „ 65%	31.50 — 32.25
„ „ II g.	21.50 — 22.50
„ razowa	26.25 — 27.00
Mąka pszenna I g.	47.00 — 48.00
„ „ 50%	42.00 — 43.00
„ „ 65%	41.50 — 42.50
„ „ II g.	36.00 — 37.00
„ „ „	31.00 — 32.00
„ „ „	28.50 — 29.50
„ razowa	33.25 — 34.25
Otręby żytnie	14.75 — 15.00
„ pszenne	14.75 — 15.00
„ „ grube	16.00 — 15.25
Rzepak	57.50 — 58.50
Gryka	18.00 — 18.25
Kasza gryczana	30.50 — 31.50
Victoria	29.00 — 30.50
Makuch Iniany	20.50 — 21.00
„ miejskowy	21.50 — 22.50
„ rzepakowy	19.00 — 21.00
Mak niebieski	80.00 — 82.00
Wyka	19.00 — 22.00
Srót Sora	24.00 — 24.50
Siemię lniane kres.	48.00 — 49.00
Gorczyca	42.00 — 43.00
Groch polny	29.50 — 30.00
Tendencja	stałsza.

BIURO BUCHALTERYJNE S. BRAWERMAN

Śródmiejska 16, tel. 242-27, i p. fr. organizuje i prowadzi księgowość w biurze i na miejscu wg. wymagań Władz Skarbowych.

Święta nadchodzą - odwiedź nas

a przekonasz się, że zasadą naszą jest: **najwyższy gatunek towaru za najniższą cenę**
UWAGA! Uskuteczniamy wysyłkę paczek do Rosji Sowieckiej na podstawie specjalnej umowy z przedstawicielstwem ZSSR. Informacje na miejscu.

PUDER
FORVIL
5 FLEURS
wpływa tak
upiększając
na moją cerę
IDEALNIE PRZYLEGA
JEDYNIENIE NIESZKODLIWY
BOGACTWO ODCIENI

Dr. Jerzy Gotlib
chor. wewnętrzne
spec. chor. serca
POWRÓCIŁ
Legionów 9, tel. 260-72
Godz. przyjęć 5-7 pp.

Dr. med. L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych,
wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
przyjm. od 8-9 30 rano i od 5 30-9 w.
W niedz. i święta od 9-12 w poł.

Teatr, muzyka i radio

Niema pogo wyjeżdżać na święta „Cyrulik Warszawski” przyjeżdża do Łodzi!

Dnia 26 bm. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Teatrze Polskim przy ul. Śródmiejskiej, jedyny występ znakomitego zespołu „Cyrulika Warszawskiego” z Halamą, Lopkiem - Krukowskim, Górską, Lawińskim i Boruńskim na czele.
Filary „Cyrulika” zaprezentują się w Łodzi w świetnej, niezwykle dowcipnej rewii satyryczno - politycznej p. t. „Ktoś z nas zwarłował”. Radzimy zaopatrzyć się niezwłocznie w bilety w kasie Teatru Polskiego lub w cukierni „Ziemiańskiej”.

TEATR POLSKI

Występy świetnego artysty scen słocnych Aleksandra Węgierki dobiegają końca. Aleksander Węgierko grać będzie dziś, jutro i w czwartek o 20.30 w kapitalnej sztuce Kennedy „Tessa”.

TEATR KAMERALNY

Atrakcyjna siła utworów Zapolskiej i tym razem działa niezmiennie na widownię. „Kobieta bez skazy” dzięki swej śmiałości, ostrej satyrze i niebanalności założeń, cieszy się w Łodzi wielkim powodzeniem. Wyborna ta komedia ze Skrzydłowską, Życzkowską, Hańczą i Korwinem w rolach głównych dana będzie dziś, jutro i pojutrze o godz. 20.30.

WĘGRY (Bafaton)
Przepięknie położone miejscowości nad jeziorem błotnym i okolice wzbudzały zechwył u każdego widza
Dzisiaj i codziennie
W FOTOPLASTYKONIE MONIUSZKI 2.
Bilety 25 gr., dla ml. szkolnej 15 gr.

WIECZÓR RECYTATORSKI

Jutro o godz. 21-ej wystąpi tylko jeden raz jeden z wybitnych recytatorów żydowskich doby obecnej. Herc Grosbard z programem aktualnych recytacji.

ZESPÓŁ S. NATANA W FILHARMONII

W sobotę rozpoczyna występy w filharmonii żydowski warszawski teatr ludowy pod kier. S. Natana.

WIELKI FESTIVAL MUZYCZNY

odbędzie się w niedzielę o godz. 12 w poł. w sali filharamonii. Dyrekcję objął dyr. Teodor Ryder. Wykonawcy Łódzka Orkiestra Filharmoniczna i chór ludowy stow. „Kultur Liga”. W charakterze solistów wystąpią: Artur Balsam (fortepian) i Marceli Neumiller (skrzypce). W programie: uwertura do op. „Oberon” Webera, Sonata skrzypcowa Francka, Tryl diabelski Tartiniego, Koncert fortepianowy Czajkowskiego, Polonez Szopena, 2 fragmenty z op. „Książę Igor”, oraz utwory solowe Sarasatego, Lalo i in.

ULGOWE PRZEDSTAWIENIE.

Biblioteka im. Borochowa, Zachodnia 59, tel. 191-50, urządza w czwartek, 23 b. m. w Teatrze Polskim specjalne ulgowe przedstawienie „Tessa” z udziałem Aleksandra Węgierki.
Biblioteka czynna codziennie od 10-2 i od 4-10 wiecz.

JEDYNY WYSTĘP „CYRULIKA WARSZAWSKIEGO”

W dniu 26 bm. o godz. 12 w poł. odbędzie się w Teatrze Polskim jedyny występ „Cyrulika Warszawskiego”. Zespół „Cyrulika Warszawskiego” wystąpi z arcywesołą rewią satyryczną p. t. „Ktoś z nas zwarłował”, która od blisko pół roku cieszy się niebywałym powodzeniem w Warszawie.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt
11.40 Sergiusz Rachmaninow - fragmenty z suity na dwa fortepiany

- 12.03 Audycja południowa
- 14.00 Muzyka symfoniczna (płyty)
- 15.10 Spiewa Jan Kiepura (płyty)
- 15.45 „Radio w szkole” - transmisja ze szkoły powszechnej.
- 16.05 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych
- 16.15 Koncert orkiestry dętej
- 16.50 Pogadanka aktualna
- 17.00 „Słodnica - kolebka polskiego przemysłu naftowego” - pogadanka
- 17.15 Koncert kameralny w wykon. kwartetu warszawskiego
- 17.50 „Owady na śniegu” - pogadanka
- 18.15 „Aktualności”
- 18.25 „Im jest starsza, tym jest młodszą”
- 19.00 Józef Ignacy Kraszewski - wieczór literacki
- 19.30 „Polska twórczość chóralna”, audycja
- 19.50 Pogadanka aktualna
- 20.00 Koncert w wyk. malej orkiestry.
- 21.15 „Raj i Peri” - oratorium - Schumann.
- 22.15 Muzyka lekka (płyty)
- 23.00 Muzyka taneczna i piosenki.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

- LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
- 22.35 Uwertura akademicka Brahmsa, Romans Sibeliusa, Drobny utwór Williama, Fragmenty z „Tristana i Izoldy” R. Wagnera.
- PRAGA (470)
- 17.30 Kwartet smyczkowy B-dur Beethovena.
- KALUNDBORG (1250)
- 21.35 Koncert na obój, smyczki i cembalo Haendla, Symfonia Mozarta.
- PARYŻ (432)
- 21.30 „Lakme” - opera Deliba.
- HEILSBURG (291)
- 19.30 Uwertura „Karnawał rzymski” Berlioza, Suita poetyczna Dworzaka, Koncert fortepianowy Es-dur i Symfonia i Brahmsa.

BUKARESZT (365)

- 20.15 Symfonia G-moll Mozarta, Koncert fortepianowy G-moll Saint-Saensa i Rapsodia rumuńska Eneacu.
- BUDAPESZT (550)
- 20.00 „Kocia muzyka” - operetka Eisemana.
- RZYM (420)
- 21.00 „Trubadur” - opera Verdiego.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze zn. fabry.
KOWALSKINA
Kto się nie równie
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

CIEPŁO w mieszkaniu!
Uszczelniam OKNA i DRZWI od wiatru, zimna i kursu pod gwarancją kilkunastu lat. Ceny niskie
F. Pinczewski, tel. 257-18

Przejazdy indywidualne do
AUSTRII CZECHOSŁOWACJI ITALII FRANCJI WĘGIER
Załatwia najszybciej
Wagons-Lits/Cook
Łódź, Piotrkowska 68

DR. MED. C. J. Prawda
choroby wewnętrzne
spec. chor. serca
Zgierska 20, tel. 133-28
przyjm. 5-7.
POWRÓCIŁ

NA ŚWIĘTA

Kawa i herbata Braci Ignatowiczów

Sygnatura IV Km. 1736 i 37
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 4-go Stefan Zajkowski mający kancelarię w Łodzi przy ul. Narutowicza 35 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 grudnia 1937 r. o godzinie 12 w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 4 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Natana Margulesa składających się z szafy trzydrzwiowej z lustrem fornierowanej na dąb, szafy trzydrzwiowej z lustrem malowanej na kolor kremowy, kredensu kuch. i stołu, zegara, kredensu pokojowego i radio-odbiornika na rzecz Nefalego Altera oszacowanych na łączną sumę zł. 710.—
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 2.12. 1937 r.
Komornik: (—) Stefan Zajkowski

URLOP ŚWIĄTECZNY DLA KAŻDEGO NA WYCIECZCE ZAGRANICZNEJ!

- Wycieczka Narciarska w Alpy Austriackie 22.XII. — 2. I. zł. 275.—
- Wycieczka do Wiednia; Sylwester w Budapeszcie 22.XII. — 2. I. zł. 290.—
- Wycieczka do Rzymu 22.XII. — 3. I. zł. 300.—
- Wycieczka Narciarska do Szwecji 21.XI. — 4. I. zł. 390.—
- Święta na Riwierze Francuskiej; Sylwester w Paryżu 22.XII. — 5. I. zł. 420.—
- Sporty Zimowe w Kitzbühel i St. Moritz 22.XII. — 7. I. zł. 520.—

Codziennie indywidualne wyjazdy
do WIEDNIA, PARYŻA i WŁOCHI!
Prospekty, informacje i zapisy: **ARGOS,** Łódź, ul. Piotrkowska 60 tel. 107-86.

DOKTOR KLINGER
spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 rano i od 6-8 w W niedzielę i święta od 10-12

OPTYK SZYMON URBACH
PIOTRKOWSKA 33 TEL. 2222-3.

Do akt. Nr. Km XV/135 | 37
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 15-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 277 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1937 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 222 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 600 — a mianowicie: mebli i innych ruchomości które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedazy, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 10.12 1937 r.
Komornik: (—) ADAM MRÓZ.
Sprawa K. K. O. pow. Łódzk. p-ko Leonowi Schneiderowi

Higiena to zdrowie!
Cyklinowanie, drutowanie i froterowanie posadze; czyszczenie wystaw i okien, sprzątanie biur i pokoi, odkurzanie elektroluxem. Rereracje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.
J. HUPERT i S-ka
Piotrkowska 44.
tel. 202-14.

ZERWIJCIE z przestarzałą księgowość g.
PRZEJDZIE NA
SKROCONA KSIĘGOWOŚĆ SZWAJCARSKA
Pisze się tylko jeden raz,
a otrzymuje się codziennie **BILANS.**
Wszystkie księgi **ODPADAJĄ.** Każdy **BŁĄD** odrazu jest **WYKAZANY.**
Zaoszczędza 70% pracy.
Księgowość robocznym metodą orzebitkową.
Zaprowadzam też inne systemy księgowości.
Sprządzam **bilanse.**
Kontroluję księgi handlowe.
O. R. Pfeiffer
Łódź, Kopernika 57
Tel. 168-83.

KINO TEATR METRO
PRZEJAZD 2

Dzisiaj premiera! Poraz pierwszy w Łodzi!
Flip i Flap
w najnowszej komedii p. t. **„Jej Obrońcy”**
Passe-partout i bilety ulgowe nieważne

KINO TEATR MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dzisiaj i dni następnych!
SYN ADMIRAŁA
w rol. gł. Dick Powell, Ruby Keeler, Lewis Stone oraz
W ZAMIECI ŻELAZA I OGNI
film o męstwie ludzkim

Wieczne pióra **kompletu marmurowe**
w dużym wyborze poleca

JERZY MILL Piotrkowska 73

Capitol

Ceny miejsc na wszystkie seanse
od 54 gr.

Passe-partouts i bilety ulgowe
w święta nieważne.

DZIŚ WSPANIAŁA PREMIERA! — WIELKI ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

Po wspaniałym sukcesie filmu „ZNACHOR” drugie z kolei
arcydzieło z cyklu „NAJ. IĘKNIJSZE FILMY ŚWIATA”

GDY KWITNĄ BZY

Symfonia miłości, śpiewu i czarownych melodii.

W rol. gł.: Najpiękniejsza para kochanków

JEANETTE MAC DONALD — NELSON EDDY

CENY ZNIŻONE

Drzwi i okna uszczelnione
bezkompromisywnym systemem
A. Frydenkonia
chronią mieszkanie od wiatru, zimna,
i kurzu. Trwałość długoletnia.
Dzwonić 173-57
w soboty, tel. 222-72

Do akt. Nr. Km. XV/1693 | 35
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rewiru 15-go, zamieszkały w Łodzi,
przy ul. Piotrkowskiej 277
na zasadzie art. 602 K. P. (.), ogłasza,
że w dniu 29 grudnia 1937 r. o
godz. 11 w Łodzi, przy ul. cy-
Inż. Skrzywana 6
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości oszacowanych na łączną
sumę zł. 7000.— a mianowicie:
2 zespoły (6 maszyn grempli) w
komplecie i 1 maszyna salfaktor,
które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
oznaczonym.

Łódź, dn. 10 grudnia 1937 r.
Komornik (—) Adam Mrós
Sprawa Tow. „Port” i In.
p-ko f-mie „A. Lifszyc”

**MATERIAŁY
WEŁNIANE**

damskie: na płaszcze, kostiumy i suknie
męskie: na ubrania i palta (bielskie i angielskie)
poleca: „WŁÓKNO KRAJOWE” wł. Frydman i Winograd, Piotrk. 16, fr. I p.

**Bóle
REUMATYCZNE
I ARTRETYCZNE**

NAJWIĘCEJ DOKUCZAJĄ
PODZAS
ZIMNA I NIEPOGODY

MAŚĆ
PRZECIWRHEUMATYCZNA
OSMOGEN
GASECKIEGO

ŚRODEK PRZECIWRHEUMATYCZNY
OSMOGEN
MAŚĆ GASECKIEGO

PLYN PRZECIWRHEUMATYCZNY
DO KAPIELI „OSMOGEN”
KOJA TE BOLE.

**Dość zaprowadzone
przedsiębiorstwo handlowe**

posiadające wyłącznie artykuły zagraniczne, poszukuje
celem powiększenia przedsiębiorstwa współnika z 10
tys. zł. Tylko poważni reflektanci proszeni są o składa-
nie ofert w polskim lub niemieckim języku pod „1138”
do B.ura Ogłoszeniowego Fuchsa, Piotrkowska 87.

**NIEMA PEWNIJSZYCH
JAK
„OLLA”
TYLKO
ORYGINALNE
„OLLA” GUM.**

PACZKI wyborowe 2 sztuki 25 gr.

CIĄSTKA DESEROWE po 20 gr.
(przy zakupie od 5 sztuk — 15% rabatu)

Wszelkie wroby cukiernicze na zamówienie

**Śniadania i kolacje jarskie
z 4-ch dań zł. 1.10 wraz z obsługą**

— poleca —
Cukiernia „ŹRÓDŁO”

Łódź, Przejazd 1, tel. 209-87

BILANS

firmy Angielsko - Polski Przemysł Gumowy
„GENTLEMAN” Sp. Akc., w Łodzi,
ul. Limanowskiego 156

na dzień 1 kwietnia 1937 roku

AKTYWA. I. Majątek stały: 1. Nieruchomości: a) place 78.460.65, b) budynki fabryczne zł. 754.709.66, c) budynki mieszkalne 351.174.87, razem zł. 1.184.345.18; 2. Maszyny i urządzenia fabryczne: a) różne maszyny 1.715.140.13, b) stacja elektryczna 604.936.94, razem zł. 2.320.077.07; 3. Ruchomości i pojazdy: a) różne urządzenia zł. 58.912.18, b) pojazdy 86.428.48, razem zł. 145.340.66 — ogółem zł. 3.649.762.91. II. Majątek płynny: 1. Kasa zł. 45.236.70, 2. Banki 20.415.12, 3. Weksle 201.292.55, 4. Papiery wartościowe zł. 33.553.18, 5. Materiały zł. 951.730.55, 6. Towary gotowe zł. 1.624.368.92, półfabrykaty 61.084.37, razem zł. 1.685.453.29, 7. Dłużnicy: a) odbiorcy krajowi 250.226.77, b) odbiorcy zagraniczni zł. 79.436.90, c) dostawcy zł. 10.123.63, d) przedstawiciele i różni zł. 233.778.05, e) protesty zł. 25.177.45, razem zł. 598.742.80 — ogółem zł. 3.536.424.19. III. Sumy przechodnie: 1. Wydatki dotyczące przyszłego okresu 1.858.99, 2. Różne zł. 6.452.04, razem zł. 8.311.03. IV. Straty i Zyski. Pozostałość 800.189.—, Zysk za 1936/7 rok zł. 76.632.34, pozostałość zł. 723.556.66. Suma bilansowa zł. 7.918.054.79. Sumy pozabilansowe: Różni za gwarancje zł. 7.000.—, Kaucje zł. 34.500.—, razem zł. 41.500.—.

PASYWA: I. Kapitały własne: 1. Kapitał akcyjny zł. 4.000.000.—; 2. Kapitał zapasowy zł. 100.000.—, razem zł. 4.100.000.—; II. Fundusz amortyzacyjny: pozostałość zł. 656.067.60, odpisano w 1936/7 r. zł. 51.998.25, dopisano w 1936/7 roku zł. 301.264.84, razem zł. 905.334.19; III. Zobowiązania: 1. Wierzyciele: a) odbiorcy krajowi 508.636.63, b) odbiorcy zagraniczni zł. 12.364.71, c) dostawcy zł. 678.041.91, d) przedstawiciele i różni zł. 199.522.65, e) akcepty zł. 588.893.83, f) banki zł. 383.069.05 — ogółem zł. 2.370.528.78; IV. Długoterminowa Pożyczka Inwestycyjna zł. 472.230.76; V. Sumy przechodnie: 1. Wydatki dotyczące 1936/7 roku zł. 46.292.80, 2. Podatek obrotowy za marzec 1937 r. zł. 11.280.61; 3. Różne zł. 12.387.65 — ogółem zł. 69.961.06. Suma bilansowa zł. 7.918.054.79. Sumy pozabilansowe: Zobowiązania z tytułu gwarancji zł. 7.000.—, Różni za kaucje zł. 34.500.—, razem zł. 41.500.—, Obligo weksli w obiegu zł. 1.153.126.07, Zobowiązania zagraniczne zł. 912.203.27.

Rachunek Strat i Zysków za 1936/7 rok.

PRZYCHÓD: Towary zł. 7.988.535.42, Zwrot należności spisanych na straty w latach ubiegłych zł. 1.836.54, Wpływy z nieruchomości zł. 5.664.—, Różnice kursowe zł. 2.680.87 — razem zł. 7.998.716.83.

ROZCHÓD: Materiały zł. 3.618.190.13, Koszty fabrykacji zł. 1.763.466.65, Koszty handlowe zł. 678.875.21, Świadczenia socjalne zł. 166.592.61, Koszty sprzedaży zł. 1.004.278.38, Podatki zł. 190.173.70, Procenty i prowizje zł. 164.104.60, Straty na dłużnikach zł. 33.477.66, Różne straty zł. 1.660.71, Amortyzacja zł. 301.264.84, razem zł. 7.922.084.49. Czysty zysk zł. 76.632.34 — ogółem zł. 7.998.716.83.

1937 **10 LAT** 1937
ISTNIENIA

PONAD
7000

Najpraktyczniejszym upominkiem
gwiazdkowym — to nowy oszczędny
model odbiornika zużywający 25 watt

Z okazji jubileuszu do każdego odbiornika — upominek gwiazdkowy dla dzieci

ALFA-RADIO
NAWROT 1. PABIANICKA 4

SPRZEDANYCH ODBIORNIKÓW i tyleż fachowo i solidnie obsłużonych klientów — oto bilans, — który najwymowniej świadczy, — o zaufaniu firmy, która w okresie tym zdołała zaskarbić sobie zaufanie społeczeństwa łódzkiego.

ELEKTRIT TYP PATRIA-3

Ogłoszenia drobne

Uzdrowiska

ZAKOPANE. Na ferie zimowe przyjmą młodzież sz. olną. Willa Heńka w drodze do doliny Białego, komfortowa z centralnym ogrzewaniem. Helena Streisenbergowa, Anstadta 5, tel. 104-58, 803-2

PENSJONAT - KOLONIE „Milusinek” dla dzieci i młodzieży szkolnej. Wiśniowa Góra, w pensjonacie p. Fajlowej. Informacje w kancelarii szkoły, Pomorska 10, tel. 258-42; godz. 9 — 13.

Tanio i miło spędzisz święta

w pensjonacie „SWIT”

w KOLUMBIE, ul. PAŃSKA 2
Willi skanalizowana, pokoje z bieżącą wodą. Kuchnia rytualna. Informacje w Łodzi, tel. 174-31. Przyjmuje także dzieci pod opieką rutynowanej wychowawczyni po zł. 4 gr. 50.

ZAKOPANE. Drostwo Fallek, Pomorska 91, przyjmuje dzieci i młodzież na ferie. Tel. 260-97. 576-3

RABKA Pełnokomfortowy pensjonat „RIWIERA” pod zarządem Goldmana. Telefon 267. 89-11

Lokale

4 POKOJE z kuchnią, hall, centralne ogrzewanie, w eleganckim, nowoczesnym domu vis a vis parku Staszica, ul. Magistracka 36. Informacje telef. 124-37. 90-3

POKOJ niekrapujący z wszelkimi wygodami, telefonem, kulturalnej osobie odnajmie. Sztetlinga 9, m. 4 front, I piętro. 577-1

LOKAL fabryczny 85 mtr. kw. przy ul. Piotrkowskiej 116. Zgłoszenia u właściciela domu. 971-2

Nauka i wychowanie

DOKTOR filologii wyucza angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Umiejętne Honorarium. Zgłoszenia „Doktor” do Komitetu Uchodźców z Niemiec, Cegielniana 19, tel. 117-18.

Posady

KROJCYNI modelarka do bielizny trykotowej poszukiwana. Oferty „Metropolis” do administracji. —2

Dziś premiera! — Wielki program świąteczny! — Poraz pierwszy w Łodzi

Tarzan i zielona Bogini

W roli gł. Kerman Brix — wszechświatowej sławy champion olimpijski. — Film dla wszystkich. — Niebawem nadprogram.

CORSO

Początek seansów o g. 4 ej,
w soboty i niedziele o g. 12 ej

Ceny od 50 gr.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

ogłoszenia

za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 150. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rovis” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabliczeczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

Za Wydawnictwo „Głos Poranny” — Jan Urbach i S-ka Eugeniusz Kronman.

W drukarni własnej Piotrkowska 101.